

Nem kellenek álmartirok

Egyik nem tulságosan objektív budapesti napilap s utána több más lap is, nagy zajt csapott amaz állítólagos Szabó Jenő nevű marosillyei ügyvéd esetével, a kit a román hatóságok a magyar párt jelöltje mellett történt hevesebb korteskedése miatt állítólag áttettek a határon.

Mielőtt magunk is felültünk volna ennek a Budapestről lefárasztott rémhírnék, utána nézettünk a dolognak és hamarosan megállapítottuk — ahogyan azt dévai tudósításunk részletezi, — hogy ez a Szabó Jenő nem Szabó Jenő az ügyvéd, nem ügyvéd, Marosillyén nincs és nem is volt hasonló nevű fiskális, s a kit áttettek a határon, egy másnévű szélhámós, s az ok százezer mérföldnyi távol választástól, politikától, nemzetiségi problémától.

Amennyire elszántak és kiméletlenek vagyunk az igazság és a jog szolgálatában, ép oly elszántan és kiméletlenül kell visszaszámítani minden olyan törekvést — ha odaát nyilvánul is meg — mely még a szunyogból is elfántot csinalva, hamis és hazug történeteket és az ügy kellő kivizsgálása és megfelelő ellenőrzése nélkül kalandorok egyéni kitalálásaival kompromittálja az igaz ügyet és a jogos keserűséget.

Történik nálunk sok minden, ami maga magáért beszél, ami nem szorul nagyításra, ami megdöbbenéssel és fájdalommal, keserűséggel és szégyennel tölthet el minden jóérzésű, kulturált embert, s főképen a testvéri érzéstől is áthatott magyart, ha csak ezt regisztrálják is híven, tárgyilagosan, már eleget irtak. A romániai magyarság vergődése és megpróbáltatása nemcsak nem kívánja meg, hogy elősírdieket martírrá avassanak, hanem egyenesen megköveleli, hogy a jogainkért, emberi sorsunkért való véres küzdelmünket a legnemesebb és legtisztább igazságérzettel támogassuk.

Nem akarjuk és nem engedjük, hogy a mikor mi, egész énünket és létünket beleoldva a harcba, küzdünk az előítélet, gyűlölet, szélső sopinizmus, s hatalmaskodás rendszere ellen, ugyanakkor náivul, egyesek hazugságait készpénznek vegyük. Nem engedjük, hogy ebbe a mi tisztá emelkedett és igazságtól fűtött küzdelmünk kristálypoharába az atacsony ösztönök és a frázisgyártó dilettantizmus durván belesöpörjön és kompromittálja vele ügyünk őszinteségét és igazságát.

Meg kell értenünk sokaknak, hogy a magyar probléma nem szabad avatatlannul és felületesen szolgálni s hogy akárhány-szor egyetlen hibás állásfoglalás többet árt a mi kisebbségi sorsunknak, mint a román kormányzat minden balkezese, türelmellen, hatalmaskodó rendszere.

Arra sincs szükségünk, hogy odaát gyártanak számunkra álmartirokat, mint ez a szédelő Szabuka, vannak nekünk idehaza valóóságos mártirjaink, akik csak ugyan magyarságuk miatt szenvednek, a kik áldozatul esnek annak a balbűzletnek, hogy a román nép egyes vezetői még nem ismerték fel a népek összhangjának és testvériségének megváltó értékét és nem rázták le nyakáról azokat, akik jobb és nemesebb hajlandóságait nem engedik érvényesülni.

Mi ezért a felvilágosító, kibékítő, az igazságot és emberséget pajzsra emelő jöbőért küzdünk s ezért nem tűrhetünk semmiféle hazugságot, akár itthon hangzik is el, akár odaát. Vegyük tudomásul, hogy Szabó Jenő marosillyei ügyvéd nem létezik, akit áttettek a határon, közönséges szélhámós, s a román kormány választási korteskedés miatt nem is tesz út senkit a határon. Neki elég, ha a maga módján, a népakarat megcsufolásával többséget szerez és gögösen elnézhet az éhenhalásra szánt nyugdíjasok sorain.

Nem kellene szélhámósok költött szenzációi és gyárilag készült mártírok. Mindenből van itt valódi több a kelle-ték.

Csütörtök déli 12 órakor véstjóslo csendben végetért a londoni konferencia

A záróülésről már nem adtak ki kommunikét

A francia delegáció utolsó nyilatkozata visszautasító

London, július 23.

Az egész világ által lázas figyelemmel kísért londoni konferenciának végre az első konkrét eredménye mutatkozik:

a szerdai teljes ülésen a delegátusok megegyeztek abban, hogy a német Birodalmi Bank lejárt huszmillió font hitelét megújítják és a Németországban kihelyezett kölcsönöket stabilizálják.

Nem mutatkozik ellenben haladás a Németországnak nyújtandó újabb visszeszámítási hitel kérdésében. A londoni konferencia ügylátszik megelégszik azszal, ha a már meglevő hiteleket biztosítani tudja.

A konferencia mai ülésén meglehetősen nyomott hangulat uralkodott. — MacDonald Stimsonnal együtt lépett a terembe, rendkívül komor arckifejezéssel ment végig a többi delegátusok között, akik szintén súlyos gondolatokba mélyedtek.

Az újabb tanácskozások eredményé-

ről nem adtak ki hivatalos kommunikét, miután annak anyagát előbb még egy külön pénzügyminiszteri értekezlet vizsgálja felül. Minden remény megvan arra, hogy a rediskont hitel meghosszabbítása és a külföldi tőkének Németországban való megmaradása biztosítottik.

A londoni tőzsde csaknem teljes télenységben figyeli a miniszteri konferencia fejleményeit, üzletkötés alig fordul elő.

A franciák nyilatkozata

A Londonban tárgyaló francia államférfiak a sorozatos angol és német lap-támadásokra és különösen az általunk tegnap ismertett Daily Express-cikk-re vonatkozólag ma a következő nyilatkozatot publikálták:

„Franciaország semmiféle különös kedvezménynek, hanem kizárólag annak köszönheti jelenlegi tőkegazdagságát, hogy erélyes rendszabályokkal le-

küzdötte saját nehézségeit.

Németország mai válságának főoka a nemzetközi bizalom megrendülése, amihez azonban nemcsak a külföld, hanem

maguk a németek is hozzájárultak azáltal, hogy menekültek saját márkájuktól.

Politikai megnyugvást szolgáló biztosíték minden kölcsönügylethez szükséges. Ettől függetlenül azonban Franciaország és Németország közeledése olyan követelmény, aminek szükségét mindkét oldalon átérzik.

A németek kérték a franciák segítségét. Franciaország engedett a kérésnek: nagyösszegű kölcsönt helyeztek kilátásba. Ha a többi államok hasonló áldozatkészséggel sietnének Németország segítségére, a német válság orvosolható lenne.

A félhivatalos nyilatkozat végül hangsúlyozza, hogy Franciaország nem akart kicsikarni sem lealázó feltételeket, sem politikai engedményeket Németországtól.

Végetért a konferencia

London, július 23.

Ebben a pillanatban még nem tudni, hogy a konferencia tulajdonképpen milyen eredménnyel zárult, miután kommunikét nem adtak ki.

Abból a tényből, hogy a franciák az utolsó percben még egy visszautasító hangú nyilatkozatot tettek, meglehetősen pesszimiztikusan kell megítélni a helyzetet. A francia nyilatkozat a következőképpen hangzik:

1. Leszögezni kívánjuk, hogy a németek maguk idézték elő az országukban beállott válságot azáltal, hogy egyrészt pazarló államgazdálkodást, másrészt túlzott iparfejlesztési politikát folytattak.
2. Csakis a legszigorúbb ellenőrzés gyakorlásával lehet megakadályozni, hogy Németország rövidesen újabb hasonló nagy válságba kerüljön.
3. Bármilyen lealázó is — a vámjövődék elzalogosítása az egyetlen biztosíték a Németországnak nyújtandó kölcsönre.

A nyilatkozat utolsó szakasza kimondja, hogy Franciaország e feltételek betartása nélkül nem hajlandó osztozkodni egy kölcsönnyújtás rizikójában.

MacDonald és Henderson németországi utjukat jövő hétre halasztották.

A Times: »Csak a revízió segít«

A „Times“ első oldalán foglalkozik a ma végetért londoni konferenciával és sajnálkozásának ad kifejezést, hogy a franciák kitértek a kérdés lényegének tárgyalása elől. A lap azt írja, hogy, ha a következő tizenegy hónapot Németország zavargások nélkül fogja megérni még mindig

a lehetetlenségek sorába fog tartozni a moratórium lejártá után a status-quohoz való visszatérés.

Hangsúlyozza a „Times“, hogy kizárólag a revízió oldhatja meg azokat a problémákat, amelyekben, úgy látszik, a londoni konferencia sem tudott segíteni.

A német delegáció csütörtökön megébedeltette a franciákat és ezen az összejövetelen Curtius és Laval újabb találkozót beszéltek meg, még pedig már augusztusra. A német delegáció általában bevezetésnek tekinti a londoni tanácskozásokat, amelyeknek folytatá-

suk kell, hogy legyen. A legközelebbi tanácskozás színhelyéül a németek nem tudnak elképzelni más helyet, mint Berlint.

Újabb intézkedések Budapesten

Budapest, július 23.

A magyar kormány szerdán este újabb rendeletet adott ki a bankforgalom korlátozásáról. Ismeretes, hogy az eddig kiadott rendeletek július 23-án, csütörtökön, elvesztették volna hatályukat.

A szerdai rendelet az eddigi korlátozásokat az eddigi könnyítésekkel július végéig meghosszabbítja, miután még mindig fennforognak a korlátozásokat megindokoló gazdasági nehézségek és így az átmeneti intézkedések meghosszabbítása elkerülhetetlen.

A magyar gazdasági élet teljes nyu-

galommal és megértéssel fogadta az újabb korlátozást, amelynek indoklását természetesnek találja.

Ezzel egyidejűleg a budapesti bankok ugynevezett vezérigazgatói tanácsa ülést tartott, amelyen behatóan megvizsgálta a helyzetet. Leszögezték, hogy újabb betétek felszabadítására a kiadott rendelet szerint tulajdonképpen augusztus 3-ig nem kerülhet sor, miután elseje szombatra esik és így csak hétfőn kezdhetnek meg rendes működésüket a pénzüzetek.

A Nemzeti Bank ma közölte újabb utasításait a budapesti bankvilággal. — Ezek az utasítások a valutaforgalom lebonyolítására vonatkoznak. Eszerint tizennégy fővárosi bank kapott megbízást valuták és devizák vásárlására, míg a többi fővárosi és vidéki bankok a tizennégy kijelölt pénzüzetet bizománvosaként fognak szerepelni

Napsütötte, egészséges bőrt,

fiatalos, rakkegészséges külsőt biztosít Önnek

NIVEA - CRÈME OLAI

Mindkettő, mint egyedüli a maga nemében, tartalmazza a bőrökön, bőrpoló eucerintet, mindkettő csökkenti a fájdalmas lesülés veszélyét és mindkettő megadja a bőrnek - még bors időszakban is - a kívánt szép barna színt. A Nivea-Crème ezenkívül forró napokon kellemesen hűsít; Nivea-olaj viszont megvédi testét barátságtalan időben a tülerős lehűléstől, amely könnyen náthát idézhet elő, úgy hogy barátságtalan hűvös nyári napokon is fényben, levegőben és vízben fürösztheti testét.

Nivea-Crème: Lei 16.00-72.00 / Nivea-olaj: Lei 55.00, 85.00
Beldersdorf & Co. S. A. R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39.

Nagy tűz Bukarestben

Eldobott cigarettától kigyuladt a bukaresti Griviţai vasúti-műhely

Bukarest, július 23.

Hatalmas tűzvész pusztított szerda délután a fővárosban. A CFR Griviţa-uti műhelyekben délután négy órakor tűz tört ki, ami a nagymennyiségben felhalmozott, könnyen gyúló anyagok között vehemens erővel harapózott el.

A Griviţa-műhely tüzoltósága hozzákezdett a tűz eloltásához, de pár perc múlva kétségbeesetten látták, hogy saját erejükkel a tüzet nem tudják eloltani.

A fellármázott fővárosi tüzoltóság teljes apparátussal vonult ki a tűz színhe-

lyére, de már

a lángba borult épületek megmentéséről szó sem lehetett.

A kivonult tüzoltóság minden aktivitása legfeljebb csak arra terjedhetett ki, hogy a borzalmas erejű tűzvész továbbterjedését megakadályozzák.

A késő esti órákban ért csak véget a tűzvész, amikor az izolált körzetben minden elpusztult.

Az eddigi vizsgálat eredményei alapján valószínűnek látszik, hogy egy eldobott cigaretta gyújtotta fel a Griviţa-műhelyt.

Egyszerű megoldás

A szalárdi kasszarablás radikális elintézése

Ha nincsenek meg a rablók, fizessenek a tisztviselők

Nagyvárad, július 23.

Hónapokkal ezelőtt egy hajnalban ismeretlen tettesek elrabolták a szalárdi községvezetőt a pénzszerényt. A kasszában negyedmilió lej volt, amit azokban a napokban szedtek össze a lakosságtól, különböző adók fejében. Az ismeretlen tettesek, akik a helyzetet, úgy látszik, jól ismerték, egyenesen a községvezetőnek abba a szobájába törtek be, ahol a pénzszerény feküdt. Előre kell bocsátanunk, hogy

a vidéki perceptorátusok pénzszerényei nem komoly Wertheim-rendszerű kasszák, hanem olcsó bádorgból készítették őket és drága áron, kötelezőleg sózták a vidéki adóhivatalok nyakára.

A betörőknek nem volt nehéz dolguk a negyedmiliót tartalmazó pénzszerényt kivinni a ház előtt várakozó kocsi. A kocsit szintén elkötötték a szomszédos udvarról, a hihetetlenül nyugodt, hidegvérrel dolgozó rablók. A kasszával aztán kihajtottak a faluból és a Berettyó folyó partján felnyitották,

kivették a 250 ezer lejt és a könnyen kifurható szerényt a Berettyóba fordították, a szekérrel együtt.

Igy találták meg rövid nyomozás után a hatóság emberei. A nagyváradai pénzügyigazgatóság megindította a vizsgálatot és szigorú nyomozást folytattak le természetesen a csendőrök is. A nyomozás azonban hiábavalónak bizonyult, a tetteseknek nem akadt nyomára.

Most nagy megdöbbenést keltett a pénzügyigazgatóságon az a miniszteri leirat, amely

Bateala adminisztrátort, Trattner főellenőrt, Constantinescu ellenőrt és a szalárdi perceptorát egyetemlegesen teszi felelőssé a rablásért és kötelezi őket, hogy a negyedmilió kárt az államkincstár javára térítsék meg.

Szinte hihetetlen, hogy magas állású pénzügyi tisztviselők anyagilag legyenek felelősek azért, ha tőlük távolos bűncselekmény történik. Az érdekelt pénzügyi vezetők nem nyugodtak bele ebbe a méltatlan parancsba és a bírósághoz feleltek.

Ahogy Tordán értelmeznek...

Takarékosság: Kidobni a magyar tisztviselőket

és kétszerannyi románit alkalmazni helyettük

Torda, július 23.

Az új és állítólagos takarékosági politikának legszembeszökőbb és legjellegzetesebb példája az, ami Torda városában történik. Az állam zilált gazdasági helyzete annakidején, amikor a nemzeti parasztpárti kormány is kiadta a takarékosági jelszót, meghatotta Torda akkori tanácsát is. Ez a tanács is ülésezett és határozott is a takarékoság jegyében: kiadta a parancsot a fölösleges tisztviselők elbocsátására. Nem akarunk a határozat ellen szólni, mert az valóban idejénvaló mindenütt. A fölösleges tisztviselőket el kell bocsátani. A határozat végrehajtása azonban megmutatta, hogy miért történt minden s kikerült a derék polgármesteri hivatal „fölösleges tisztviselői” alatt: rövidesen kipenderítették a párosnál, valamint a városi villamos- és vízműveknél dolgozó magyar tisztviselők egy részét.

A tanács kisebbségi tagjai természetesen nyomban tiltakoztak a határozat ilyen értelmű „magyarázása” és elferdítése ellen. A tiltakozás azonban nem használt. A polgármesteri hivatal „takarékoskodni” akart.

És takarékoskodott olyanképpen, hogy a kidobott magyar tisztviselők helyébe románokat nevezett ki, sőt rövidesen kilenc új állást is kreált, hogy a kedvenceknek helyet teremtsen.

A tanács többsége pedig a polgármestertől kapott indoklást az új állások létesítésére vonatkozólag tudomásul vette. Ami igaz az igaz: a takarékoság az, ha minél több kisebbségi szájából kihúzzák a falatot és a többségiek szájába dugják.

Nem hazudtolta meg ezt a dicő elvet az időközben uralomra került Gentiu helyettes polgármester sem, aki a tanács feloszlása után vette át a város ügyeinek vezetését. Mindenben követte elődje példáját: újabb magyar tisztviselőket bocsátott el és újabb románokat nevezett ki. Jelenleg például már három kinevezett főszámvevője van a városnak. Az első nem tudta ellátni hivatalát, tehát főszámvevőt fizetett más beosztást kapott. Az utána következők ellátta ugyan a hivatalát, viszont rövidesen akadt még egy nálánál is nagyobb protekcióval rendelkező pályázó. Kinevezték ezt is. A kiadott takarékosági jelszó menőnél nagyobb dicsőségére!

Várhatsz babám, elvárhatsz...

Tavalyról 25.000, ezévről 40.000 elintézetlen akta fekszik a felosztatott tartományi igazgatóságnál

Csak az átrakásuk három hónapot fog igénybevenni

Kolozsvár, július 23.

Jelentettük, hogy a tartományi igazgatóságokat a kormány felosztatta. Ezzel kapcsolatban ma szenzációs adatok kerültek nyilvánosságra arról, hogy csak egyedül a kolozsvári tartományi igazgatóságon mennyi elintézetlen akta fekszik.

A kormány ugyanis felszólította a tartományi igazgatóságokat, így többek között a kolozsvárit is, hogy a felosztás folytán tegyék át a náluk levő összes aktákat az illetékes hivatalokhoz elintézés végett.

Mint ezzel kapcsolatban értesülünk,

a kolozsvári tartományi igazgatóságnál a múlt évről 25.000, ezévről 40.000 darab akta fekszik elintézetlenül.

Az irattár főnökének kijelentése szerint ezeknek az aktáknak a kijelölt hivatalokhoz való továbbítása magában véve is

legalább három hónapig fog eltarlani nem is beszélve arról, hogy ott aztán mikor kerülhet sor ennyi rengeleg restancianak az elintézésére.

Az akták tulajdonosai, a szegény „felek” most majd várhatják ügyeik elintézését.

Előkelő csempésztársaságot leplezett le a brassói rendőrség

Angróban tartották az öngyújtót és a hozzávaló tüzkövet

Brassó, július 23.

Nagyszabású csempészési üzletet leplezett le szerda este a brassói rendőrség, ami városszerte annál nagyobb feltűnést keltett, mivel az eset egyik szereplője közismert, dugaszgáz kereskedő.

Mint számtalan hasonló esetben a szerencsés rendőrségi fogást egy névtelen feljelentés tette lehetővé, amelynek alapján a megindított rendőri nyomozás egészen rövid idő alatt szenzációs eredménnyel járt.

A névtelen feljelentés szerint több brassói kereskedő, akiket még is nevezett levelében a feljelentő, rendszeresen foglalkozik öngyújtó és tüzkő eladással. A megadott adatok alapján a rendőrség, Lipoveanu sziguranca igazgató vezetésével legelőször Colesu Viktor, Hirscher-utcai kereskedő lakásán tartott rajtaütésszerű házkutatást, amelynek kapcsán

20 darab öngyújtót és 15.000 darab tüzkövet, továbbá 2000 drb. cigaretta-

papírt foglaltak le.

A közismert kereskedőt azonnal bejósították a rendőrségre, ahol csüörtök délig fogva tartották. A jegyzőkönyvek felvétele után, ma délbén, 300.000 lej kaució elnében szabadlábra helyezték.

Ismeretes, hogy a törvény értelmében minden darab tüzkő után 100 lej, minden lebélyegezetlen öngyújtó után 5000 lej és minden csomag papír után 25 lej bírság róható ki. Ezek szerint közel 2 millió lejre rugna az a bírság, ami Colesára vár.

Colesan kívül őrizetbe vették Andrei Stanciu külvárosi kereskedőt is, akinél 2000 tüzkövet találtak. Stanciut 47.000 kaució ellenében szabadlábra helyezték.

A rendőrségről kapott információink szerint a nagyszabású csempészési ügyben még többek ellen folyik a nyomozás, akiknek a nevét, éppen a nyomozás sikere érdekében egyelőre titokban tartják.

Negyvenmillióos panama Nagyvárad városánál, ahol egész tömeg tisztviselőt felfüggesztettek

Nagyvárad, július 23.

Egész Nagyvárad társadalmát óriási izgalomba hozta az a szenzáció, amely már hosszú évek óta érett az ottani viszonyokkal ismerősök között, megérni azonban nem tudott mindaddig, amíg most a Jorga-kormány - nem tudni miért - elérkezettnek látta az időt az ügy kipattantására. A városi adminisztráció 12 tisztviselőjét hirtelen felfüggesztették állásukból, vagyonukra pedig bünygi zárlatot rendeltek el olyan hatalmas összegek erejéig, hogy azok fedezésére nem-hogy a felfüggesztett emberek, de egész rokonságuk vagyona sem volna elég. A felfüggesztett tisztviselők között több fő-tisztviselő is van s ezeknek élén elsősorban Clintos Eugen főszámvevő és Kakas István adóhivatali főnök.

Érthető, ha a tömeges felfüggesztés leirhatatlan izgalomba hozta a várost, a melynek életében a bűnösöknek talált tisztviselők nem játszottak éppen jelentéken szerepet. A szenzációt növeli az, hogy a felfüggesztett tisztviselőket a városban elterjedt hírek szerint Babic vizsgálóbíró, aki közel két hónapja dolgozik az ügyben, nem kisebb bűnnel, mint tudatos silkkasztással és más hasonló természetű visszaélésekkel vádolja. Ebből viszont az következik, hogy a fegyelmű természetű ítélet után nem maradhat el az ügy bünygi része sem, amire már csak az igazsáügyi hatóságok tehetnek pontot az ítélettel.

Babic vizsgálóbíró egyelőre még nem adott ki részletes tájékoztatót a rendkívül nagyarányúnak ígérkező bünygyben, az elterjedt hírek azonban arról tudnak, hogy a bűnös tisztviselők sorozatos visszaélése és szabálytalankodása következtében nem kevesebb, mint negyven millió lejjel károsodott a város.

A visszaéléseket háromféleképpen követték volna el a tisztviselők. Egyrészt egyenesen ellopták a befizetett adók egy részét, az adófőkönyveket pedig meghamisították, hogy bűnüket leplezhessék.

Másrészt a könyvelők, összejátszva természetesen a többi érdekelt tisztviselővel, az adóhátrálekot egyrészt elfelejtették átvezetni a következő évre, amit természetesen nem tettek ingyen, pusztán jóindulatból az adóhátrálekban levő polgárok javára. Hasonló természetű a visszaélések harmadik csoportja is. A városi taxák kivetésénél a felelős tisztviselők nem vették tekintetbe az adózó anyagi állapotát, hanem kikapcsolva minden progresszivitást,

a nagyparasra is annyi taxát vetettek ki, mint például a legutolsó kiskereskedőre.

Ezt sem tették csupán a gazdagok iránt érzett szimpátiából.

A vizsgálat megállapította azt is, hogy a visszaélések kezdeményezője és elindítója Benedek Aladár pénzügyi tanácsos volt, aki azonban időközben meghalt s így most már felelősségre nem vonható.

Megállapítható, hogy a visszaélésekről már régóta keringtek hírek városszerte, csupán azok méreteiről és jelentőségéről nem volt sejtelmé senkinek. A tanácsok bukásának idején nem egyszer vizsgálót is kértek az ügyben, valahogyan azonban a kormányoknak mindeztideig nem volt sürgős a fertő felkavarása. Most is csak a felfüggesztett tisztviselők bárhol feltalálható vagyonára elrendelt bünygi zárlat mutatja a méreteket. Kakas István 11 milliót, a többiek 7-5 millió lejes összegeket kellene felhajtania a városnak, hogy a károk megtérüljenek.

A felfüggesztés folytán megüresedett tisztviselői helyeket már be is töltötték. Az új számvevő Tóth Béla lett.

A pesti »Magyarság« vigyázzon jobban az erdélyi mártírokra

Ki az a titokzatos Szabó Jenő, marosillyei ügyvéd?

Brassó, július 25.

A Budapesti megjelenő Magyarországi napilap július 21-iki, keddi száma rendkívül érdekes, erdélyi vonatkozású szenzációt pattantott ki. A szenzáció az, hogy erdélyi kisebbségi politikai életben a mártírok száma ismét szaporodott egy-egy és hogy a román hatóságok üldözése elől a történet hőseinek kalandos körülmények között kellett átszöknie a román-magyar határon.

Kicsit mindenesetre különös, hogy mi erdélyiek kerülő úton, budapesti napilap hasábjain megjelent cikkéből értesüljünk arról, hogy Erdély valamelyik vidékén a kisebbségellenes terror olyan kibirhatatlan lett, hogy egy egzisztencia derékba tört és pusztá életét mentve át kellett szöknie a határon, ahol minden pillanatban szitává lövöldözhetik az embert a gránicsárok. Annál különösebb, mert mi ilyen magyar mártírműről semmit sem tudunk...

Nos, lássuk hát, mi az, amit a Magyarországi cikkéből vehettünk tudomásul. A történet maga nagyon érdekes, minden részletében valószínű s így alkalmas arra, hogy határokon innen is, túl is felkavarja és meggondolkoztassa a kedélyeket.

Azt írja a Magyarországi, hogy Szabó Jenő dr. marosillyei ügyvéd a nemrég lezajlott romániai országos választások alkalmával erőteljes propagandát fejtett ki a magyar párt képviselőjelöltje érdekében. Kortekkedését azonban a helyi hatóságok igen rossz szemmel nézték és ezért hazaárulással megvádolva, eljárást indítottak ellene.

Nincsen ebben semmi valószínűtlen. — Több mint tíz éves kisebbségi történelmünk eseményei között hasonló példát nem volna nehéz kitalálni.

Szabó Jenő dr. marosillyei ügyvéd tehát hazaárulással vádolva, a bűnvádi eljárás minden konzekvenciájával azt látta jónak, ha eltávolítja Marosillyéről. Hirtelen megszűkött a többi helyi bolyongás után Gyulavárinál állt a határ.

Ebben sincsen semmi valószínűtlen. Szabó dr. a magyar területen azonnal jelentkezett a legelső csendőrsőrnél, ahol tiltott határátlépés miatt két napi elzárásra ítélték. A politikai mártírok azonban mindenütt bizonyos megkülönböztetést elbírásban részesülnek. Szabó Jenő dr. is módját ejtette annak, hogy a csendőrsőrről táviratot küldhessen. A sürgöny nem kisebb embernek ment, mint Ugron Gábor, aki azonnal visszatáviratozott a csendőrsőrs területén illetékes főszolgabírósnak és interveniált a politikai menekült azonnali szabadlábrahozására érdekében. Az akciót siker koronázta: dr. Szabó Jenő marosillyei ügyvéd, a magyar párt lelkes híve és a kalandos szökés hőse sűrű bocsanatkérések között helyezett szabadlábra a magyar csendőroket.

A történetnek azonban nincsen vége és Szabó dr. romantikus mártírúnia most kezd elkanyarodni a békésebb révek felé.

A menekült eljutott Békéscsabára, ahol felkereste Oroszlán Gábot, a Békéscsabai Közlöny szerkesztőjét. Oroszlán a lerongyolódott emberben alig-alig ismerte fel régi jó ismerősét és barátját, akit természetesen, hiszen az ilyen körülmények között másképpen nem is lehet, a legnagyobb szívélyességgel és vendégszeretettel fogadott. Szabó dr. azonban csak néhány napig élvezte Oroszlán szerkesztői vendégszeretettel s akkor átutazott Gyomrára, ahol Kner Izidort, a híres magyar nyomdász és könyvkiadó tárogatta meg. És szinte könny gyűl az ember szemébe, amikor végezetül azt is megtudjuk a pesti lap cikkéből, hogy Kner Izidor mindaddig gondját viseli az Erdélyből kiüldözött magyar ügyvédnek, amíg végezahonosítása és elhelyezése nem történik meg.

Bizony ez szerfölött megható. És elkecsertő. Csak az a bökkenő, hogy itt Erdélyben erről a hallatlan esetről senki sem tud semmit.

Szabó Jenő dr. szűkebb pátriájából egy árva mende-monda, vagy pletyka sem jelezte, hogy az ottani hatóságok, élükön persze a sziguranccával kiüldöztek egy magyarpárti politikust az ország területéről. És ez a nagy csend kissé gyanús volt, különösen a pesti lap cikkében felsorolt tudósításhoz részleteivel való összehasonlításban.

Kötelességünknek tartottuk utána nézni, hogy ki ez a Szabó Jenő dr. és mi volt az ő büne, amelyért menekülnie kellett?

Hadd lássuk, mi volt az alapja az ő nagy magyar mártírújának? — Mert őszintén szólva, mi az ilyenféle mártírok nem nagyon szeretjük. Az igazi magyar mártírok nem szöknek át a határon, azok itthon élnek, ha ugyan életnek csufolható az a tengődés, ami nekik jut osztályrészül. Ezek az utóbbi tette magyar tisztviselők és a magyar nyugijasok. — Ezek a mi igazi vértanúink.

Szóval utánanéztünk annak, hogy milyen szerepet játszott a lezajlott parlamenti választások idején ez a Szabó Jenő dr. marosillyei ügyvéd. Kutatásunk a B. L. hunyadmegyei tudósítójának alább közölt jelentésében sűrűsödött össze, szerfölött meglepő eredménnyel:

Tudósítónk jelentése szerint Marosillyen Szabó Jenő dr. nevű ügyvéd nem volt s így a magyar párt jelöltje érdeké-

ben nem is kortekkedhetett. S csak természetesen, hogy politikai üldözésének sem lehetett kitéve.

Szabó Jenő dr. tehát nem létező figura s ha mégis cikket írnak róla a pesti lapok s ő maga Kner Izidor vendégszeretettel élvezi, akkor csak körmönfont szélhámos lehet, aki csunyan becsapta Ugron Gábot, a békéscsabai lapszerkesztőt, Kner Izidort és a Magyarországi szerkesztőségét.

Hunyadmegyei tudósítónk adatokat közöl arra vonatkozólag, hogy miképpen születhetett világra ez a soha nem létező Szabó Jenő dr. marosillyei ügyvéd, aki annak ellenére, hogy nincsen, mégis bevonult a kisebbségi mártírok sorai közé.

Ha Szabó Jenő dr. nem is él, Marosillyen, viszont évekig tartózkodott ottan egy Szabuka Imre nevű igen kétes eg-

A köztisztviselők

népes gyűlésen, az áldozati adó azonnali hatályon kívül helyezését követelték a kormánytól

Bukarest, július 25.

A romániai köztisztviselők szövetsége szerdán este népes gyűlést tartott Bukarestben, amelynek keretében tiltakoztak az áldozati adó ellen. A köztisztviselők terjedelmes memorandumot készítettek, a melyet át fognak nyújtani a kormánynak és amelyben rámutatnak arra, hogy az áldozati adó teljesen tönkreteszi őket és komolyan veszélyezteti egzisztenciájukat.

A köztisztviselők kérték a kormánytól, hogy addig is, amíg sor kerülhet az áldozati adó megszüntetésére, január 1-ig, en-

gedjék el a tisztviselőknek a különböző tartálékokkal szemben fennálló tartozásukat. Január elsejétől aztán tovább fizetnek a részleteket. Kérlik továbbá a kormányt, interveniáljon a Nemzeti Banknál, hogy ezeknek a köztisztviselői takarékoknak nyújtson újabb hiteleket és ezzel tegye lehetővé a köztisztviselők számára a további hitelszerzést. Végül pedig kéri, hogy a kormány vizsgálja felül az összes állami tisztviselők személyi adóit és mindazokat távolítsa el a hivatalokból, akiket jogtalanul és a törvények megkerülésével neveztek ki.

Argetoianu nyilatkozik:

az Európai Egyesült Államokról, az új kölcsönről, a kormány átszervezéséről és egyébektől

Bukarest, július 25.

A Dimineata kiváló politikai riportere, F. Brunea-Fox, alkalmat talált arra, hogy intervjut szerezzen Argetoianu pénzügy- és belügyminiszterrel az aktuális kérdésekkel kapcsolatban.

A beszélgetés során Argetoianu mindenekelőtt hangoztatta, hogy nincs pénzügyi programja, mert ez nem szükséges, sőt fényűzés volna.

Csak jó és erőteljes gazdálkodás kell. Az államnak még egy milliárd lejnyi hátrálék-adóssága van a tisztviselőkkel és nyugdíjasokkal szemben, miután eddig alig félmilliárdot fizetett ki. Ezek az emberek hónapok óta várnak s ki kell elégíteni őket. Nagyon nehéz a helyzet. Csak a legkíméletlenebb takarékoság segíthet. Mindenki szenved. Egész Európa beteg. Meg kellene valósítani az Európai Egyesült Államokat, hogy kivonhassuk magunkat Amerika gyámsága alól.

Más gondolatmenetben a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a német válságnak nálunk csak Erdélyben érződött meg a hatása, ahol Budapesttel dolgoznak — Segítséget kértek, mi azonban meg-

tagadtuk ezt abból a megfontolásból, hogy nem működhetünk közre a devizák Bukarestből Budapestre való kivándorlásában. De Erdélyben sem történt semmi riasztó. A bankok dolgoznak, egy betétet sem vettek ki. Érdekes jelenség ez, ami azt mutatja, hogy a betétesek már hozzászoktak a válság szélsőségeihez és hullámsáaihoz.

Kölcsönről szó sem lehet. — mondotta ezután Argetoianu. Különösen az eddigi feltételek mellett. Persze, hogy szükség volna. De ha kölcsönre gondolnánk, másképpen járnánk el, mint eddig. A Népszövetséghez és a Nemzetközi Fizetések Bankjához fordulnánk. — Egyelőre azonban beszélni sem lehet ilyenről.

Az újságíróknak arra a kérdésére, mi van a kormány átszervezésével, Argetoianu így válaszolt:

— Hát ezt honnan veszik? Eszünk ágában sincsen, hiszen arra nincs szükség.

— Mégis azt mondják, hogy Pompei professzor, a kamara jelenlegi elnöke lesz a közoktatásügyi miniszter — veti közbe az újságíró.

zisztenciája uriember. Ez valóban néhány nappal ezelőtt, pontosan július 18-án lépett át a magyar határt Kúrtosnól. Persze nem önként, hanem hatósági asszisztenciával. Ez az időpont pedig veszedelmesen összeesik a dátummal, amikor a nemlétező Szabó Jenő dr. mártírként lépett be a magyarországi hatóságok érdeklődésének körébe.

Szabuka Imrét pedig azért tették át a határon, mert nem volt román állampolgár és a hatóságok szerint hamis magyar utlevél alapján tartózkodott Marosillyén, ahol apja lakott.

Sőt azt is nyugodtan leírhatjuk, hogy Szabuka Imre kiutasítását maga az édesapja kérte, mert fia állandóan zsarolta őt.

Nagy a gyanunk, hogy ez a Szabuka Imre azonos a Kner Izidor vendégszeretettel élvező Szabó Jenő marosillyei ügyvéddel. Szélhámos, aki nem retten vissza semmitől és aki a mi komoly és súlyos kisebbségi küzdelmeinket kihasználja a maga javára. S egyben kompromittálja is.

Mielőtt a gyanútan magyarországi közvélemény a mártírglóriát véglegesen a feje köré fonná, jó lesz kissé közelebbre is megnézni. Mert — s ezt ujjal hang-súlyozzuk — az igazi mártírok itthon élnek, Erdély földjén. Azok nem lépik át a gránicot, legfeljebb a lét határán kelnek át, ha szemérmes és szent nyomorúságuk terheit már nem tudják viselni tovább.

Finta Zoltán.

— Sejtelmem sincs róla. Ez a Jorga dolga.

— De azt mondják, más változások is lesznek.

— Az őszig nem lesz semmi... Szilárd, szakértő kormány vagyunk, melyben mindenki a maga helyén van. De ha mégis szükség lesz rá, ezt is megcsináljuk.

— Na és az Ön pártja?

— Ah, ez csak tréfa volt. Sose aggódjanak. Mindég szerettem a kísérleteket. És ha a körülmények meg fogják kívánni...

Itt az érdekes beszélgetés félbeszakadt.

Felemelte a kamatlábat az angol nemzeti bank

London, július 25.

Az angol Nemzeti Bank ma 2 és fél százalékról 5 és fél százalékra emelte fel a kamatlábat. A kamatlábamelés a nagyarányú aranyforgalommal van összefüggésben.

Bécs, július 25.

Az Osztrák Nemzeti Bank a hivatalos visszszámítási kamatlábat hét százalékról 10 százalékra emelte fel.

Merénylet a kínai pénzügyminiszter ellen

Sanghai, július 25.

Soong kínai pénzügyminiszter ellen tegnap az itteni pályaudvaron bombamerényletet kíséreltek meg. A miniszter sértetlen maradt, három kísérője azonban súlyosan megsebesült.

Elkészült a román-osztrák kereskedelmi szerződés

Bukarest, július 25.

Tegnap délután a bécsi Ballplatzon megtörtént az új román-osztrák kereskedelmi szerződés parafálása. Az előzetes megállapodást Románia részéről Cezár Popescu, Ausztria részéről pedig dr. Schuller írta alá. Az új kereskedelmi szerződés igen előnyös helyzetet teremt az osztrák piacon a román kiviteli számára. A konvenciót rövidesen mindkét ország kormánya ratifikálja és életbelépteti.

Elkészült a Szentgyörgy-Dunacsatorna

Bukarest, július 25.

Ma jelentés érkezett Brailából a köz-munkügyi miniszteriumba, amelyben bejelentik, hogy elkészült a Braila mellett levő Szentgyörgy szigetét átszelő, 45 méter hosszúságú hatalmas Dunakanal. Az új dunakanális a forgalmat szeptember első napjaiban fogják megnyitani.

Ennek a kanálnak azért van különösebb fontossága, mert ezáltal megnyílt a lehetősége annak, hogy a Bukaresten áthaladó nagy keleti Dunakanális is megvalósítható.

Telefon 518

„MODERN MOZGÓ“ BRASSO

Ma csütörtökön utoljára
Énekes, hangos, táncos revüfilm
Grandiózus kiállítás

„Boldog napok“
Janet Gaynor-al
WESTERN beszélőgép.

Holnap pénteken premier!

Wladimir Gaidarow
első hangosfilmje
„A szenvedély hullámain“
Magyar feliratok.

az európai olimpikonoknak Los Angeles, az új világ legfiatalabb metropolisza

Amszterdam, július 23.

Az amszterdami városháza új cirádás manásterméből elvitték az ötkarikás olimpiai zászlót. Az olimpiai játékok tradíciójához híven — 1928 óta őrizték a hollandusok az olimpiai zászlót. Most a yenki vezérek eljöttek a zászlóért. Szepen becsomagolták selymes papírok közé és ez a díszes zászló, mit is tehetett volna mást! — bucsút mondott Európának. A los angelesi városházán pompás üvegszekrény várja. Newyork, Csikágó, Philadelphia és Detroit után a legnagyobb, de a felsoroltak közül is a legfiatalabb yenki metropolisz, Los Angeles ormáról fog lengeni az ötkarikás zászló, hogy ember-világ előtt hirdethesse a tizedik olimpiász közeledését.

William Bredschaw, Los Angeles helyettes polgármestere, mielőtt mostani útján elhagyta volna Európát, szíves volt a B. L. hollandiai munkatársával a los angelesi olimpiász előkészületeiről beszélgetést folytatni.

— 1830-ban, vagyis száz esztendővel ezelőtt még csak ezer lakósa volt Los Angelesnek — mondja a polgármester —. Száz esztendő alatt azonban a népességi verseny terén rekordot értünk, mert ma viszont Los Angeles falai több, mint 2 millió polgárnak nyújtanak lakóhelyet.

A VILÁG LEGNAGYOBB STADIONJA.

Csoda-e, ha ebben a száz esztendő alatt szinte a semmiből óriási metropolisza lett yenki városban találkozunk a világ legnagyobb stadionjával! Mert ez a büszke cím ma jogosan illeti a los angelesi Coliseumot. 1923-ban építették. Akkor csak 75.000 nézőnek adtak helyet benne, később kibővítették 90.000 néző befogadására, most pedig készen lettek a legújabb átalakításával s így a jubiláris olimpiász kapunyitáskor száztízezer ülőhely vár a sport hiveire.

A los angelesi Coliseum tulajdonképpen már készen várja a tizedik olimpiászt. A futópálya és a különböző egyéb atlétikai számok pályái elkészültek már, pusztán az olimpiai kerékpárpálya megépítését halogatják a los angelesiek. Az öltözők folyosóiról ha alagút vezet a stadion porondjához. Az öltözőket azonban nem a pincékben és a földszinten, hanem a tribünök emeletein akként helyezték el, hogy az öltözők ablakaiból a versenytérre tekinthetnek az olimpikonok a miatt öltöznek is — figyelhetik az olimpiász eseményeit.

Altalában a yenkivilág bizonyos büszkeséggel beszél a los angelesi Coliseumról. Méreteinél nagyobb, szemre tetszősebb sportarénya, mondják odaát, nem volt még a világnak! Valóban, a los angelesi amphiteatrumban éppen négyszerte nagyobb az amszterdami stadionnál és mégis úgy hirdlik, hogy 1932 nyarán szűknek fog bizonyulni. Az amerikai olimpiász iránt ugyanis az amerikaiak már is rendkívüli érdeklődést mutatnak.

KALIFORNIÁBAN MINDENKI SPORTOL.

— Kalifornia egy nagy sport központ, — mondotta beszélgetésünk során William Bredschaw. A los angelesi fiatalok és asszonyok egyaránt sportolnak.

— A Coliseumban szombat délutánként százezer ember figyel az érdekesebb mérkőzéseket. Pedig 10 dolláros jegyek is vannak. A futballnak azonban sok konkurenciát csinál a — baseball.

— De Kaliforniában minden sportnak sok híve van — ismétli a polgármester. Vasárnaponként például százazrek hódolnak a „beachsports“-nak. Strandolni és uszni, ez ugyanis közös fogalom a los angelesi tengerpartokon. A kaliforniai fürdőhelyek, illetve strandcentrumok — különösen vakáció idején — valóságos metropoliszokká lesznek. A „swimmings-pools“-ban viszont télen-nyáron egymást érik az uszóversenyek. A vízipólót különösen télen üzik. Nálunk ugyanis soha sincs tél, novemberben, decemberben és januárban tehát Amerika másik oldaláról sokan jönnek át Los Angelesbe és élvezik a mi hatalmas uszodáinkat.

— S Kaliforniában a halászat is sport. Rengetegen üzik, pedig a kaliforniai nem eszi meg a halat. A vitorlasport, a motoroscsónakok sportja, a vadászat... Oh, nagyon gazdag vadállományunk van, vadlud, fácán, nyul, őz, szarvas, igaz ugyan, hogy Los Angelesből másfél órai autózásra már medvékkel és vadmacs-

Beszélgetés a los-angelesi polgármesterrel

TIZENEGY KÜLÖNBÖZŐ TEREPEN BONYOLITJÁK LE A 10-ik OLIMPIASZT.

Az Olimpiai Park már elkészült, azonban a los angelesi olimpiász közönségének sokféle lesz dolga, ha híven követni akarja a 10-ik olimpiász eseményeit. A Coliseum mellett épült fel a Garland-palota, melyben az uszóversenyeket rendezik meg és készen van már az „üveg-ház“, az olimpiai vívóverseny érdekes színtere. Ennek az épületnek a teteje ugyanis üvegből készült. Az Olimpiai Park negyedik érdekessége a régészeti múzeum, melynek tizenhét galériáján rendezi meg Sherrill generális a művészeti olimpiászt. A box- és birkózó-versenyek azonban már a város közepén álló Auditoriumban kapnak hajlékot, az évezős versenyeket a long beachi petroleum-források kéményerdeje mentén rendezik meg, a vitorlaversenyekre a los angelesi kikötőben kell majd startolni, a lovasok Santa Monika pompás gyepeén küzdenek a világbajnokságaikért s a céllövőknek a manhattani gyakorlóterre kell majd vándorolniuk. A Coliseum a Garland-palota, az üveg-ház, a régészeti múzeum, az Auditorium, a longbeachi kéményerdő, a los angelesi kikötő, a Santa Monika gyepe és a manhattani gyakorlóter mellett még az Olimpiai Lakótelepről kell szólnom s bizonyára érdeklődés fog 1932 augusztusában mutatkozni a város másik szélén épült egyetemi internátusok felé is, hol a női olimpiákra vár majd kényelmes szállás. 11 különböző terep áll tehát a jubiláris olimpiász rendelkezésére, nem is szólva arról a tizenöt gyakorlóferről, uszodáról, melyet a los angelesi egyetem, középiskolák és magános egyesületek ajánlottak fel az olimpiász rendezőségének.

F. E.

Udvarhelymegyéből kiutasították a külföldiek 47 százalékát

Brassó, július 23.

A brassói munkaügyi inspektorátus most végzett az ellenőrzésre került külföldiek első turnusával. Elsőnek az udvarhelymegyeiek kerültek a bizottság elé, amely negyvenhét százalékukat kiutasította.

Ezek egytől-három napig terjedő időközben tartoznak Románia területét elhagyni.

A munkaügyi inspektorátus szigorúan tartotta magát a kormány utasításaihoz és ugyszólván mindenkit kiutasított, aki

belföldi munkaerővel pótolható.

Legnagyobb részben ipari munkások kerülnek át a határon, közöttük olyanok is, akik már tízevet dolgoztak Romániában.

Meghosszabbították a tartózkodási engedélyüket azoknak a székely földműveseknek, akik annakidején a székely hadosztályban harcoltak és mint ilyenek csak 1922 és 23 táján kerültek haza, elvesztvén ezáltal román állampolgárságukat. Ezeknél a bizottság tekintettel volt arra, hogy itt születtek.

Borzalmas jelenetek egy budapesti sportversenyen

Robbanó motorok, megkardlapozott közönség és súlyos sebesülések a versenyzők között

Budapest, július 23.

A budapesti Millenáris-pályán szerdán este 9 órakor kezdődött meg a nemzetközi motorvezetéses kerékpárverseny, amely a versenyen résztvevő német versenyzők győzelmi vágya miatt súlyos szerencsétlenséggel és megdöbbentő pánikbonyolalommal ért véget.

Az érdekes verseny megtekintésére körülbelül 10.000 néző jelent meg a Millenáris-pálya tribünjein s nagy érdeklődéssel figyelte az egyes versenyszámokat. A kíváncsiság és az izgalom 11 óra felé érte el a tetőpontját, amikor a sprintverseny lebonyolítására került a sor.

A verseny szabályszerű starttal vette kezdetét, de a motorok alig indultak el, máris baj történt: Grosschillinghaus német versenyző kerékpárja gummidefektet kapott. A zavar azonban csak egy

pillanatig tartott, mert Grosschillinghaus új gépre ült és azon folytatta a versenyt. A defektus azonban annyi időt rabolt el tőle, hogy komoly esélyei már győzelemre nem lehettek s ezért minden erejét arra fordította, hogy a magyar versenyzők útjának megakadályozásával honfitársa, Christmann versenyző számára biztosítsa az elsőséget. Grosschillinghaus tehát előbb Szabadosnak, a magyar favoritnak szabadfutását akadályozta meg, a kanyarodóban pedig úgy kormányozta a gépét, hogy Bartos magyar versenyző előretörését tegye lehetetlenné.

Ebből az inkorrekt magatartásból aztán pillanatok századrésze alatt súlyos szerencsétlenség származott.

Grosschillinghaus manőverezése következtében a kanyarodóban száguldó gépek úgy összegabalyodtak, hogy

a három versenyző egymáson bukfenczett keresztül sőt egy negyedik versenyző, Nagy Károly gépe is felborult.

A borzalmas szerencsétlenség láttára a közönség leirhatatlan izgalom vett erőt. A nézők felugráltak és a pálya felé tudóultak.

A következő másodpercben az egymásba rohanó versenygépek motorja hangos dörrenéssel felrobbant, ami még inkább fokozta a nézőközönség pánikját.

Áttörték a korlátokat és a pályára tödultak, bár a rendőrök, újabb robbanástól tartva, minden erejükkel visszahúzódtak tartani a közönséget. A rendőrök végre is kardot rántottak és

kardlappal vagdalkozva szorították vissza a pályát előzőnlő tömeget.

A sajnálatos baleset áldozatait Grosschillinghaus és Christmann német versenyzőket, valamint Nagy Károly magyar versenyzőt a mentők rendkívül súlyos sebekkel szállították kórházba. Szekeres és Bartos magyar versenyzők szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedtek és őket a helyszínen részletekkel első segélyben. A szomorú fináléval végződő motorvezetéses kerékpárversenynek valószínűleg folytatása lesz nemcsak a sportfórumok, hanem a polgári hatóságok előtt is.

Uj italmérési engedélyeket fognak kiadni

Bukarest, július 23.

A pénzügyminisztérium szabályrendeletet dolgozott ki, amelynek alapján új italmérési engedélyek kibocsátásra kerülnek. A szabályrendelet szerint a pénzügyigazgatóságok meg fogják állapítani, hogy a községekben és városokban van-e elég engedély a szesz törvény előírását véve figyelembe. Az új engedélyek iránti kéréseket az illetékes pénzügyigazgatósághoz kell beadni, amely az iratokat a pénzügyminisztériumhoz terjeszti fel. A pénzügyminisztérium a jövőben nem fogadjja el a magánfelek által közvetlenül címére küldött kéréseket.

Poloskák nemcsak szennyesek és undorítók, hanem veszélyesek is! Tartsuk őket távol otthonunktól és aludjunk békességben és biztonságban, — permetezzünk Flit rovarirtót.

Flit hatására elpusztul légy, szúnyog, bolha, moly, poloska, tetű, hangya, svábbogár és mindezek petéi. Flit-permet megöli a rovarokat, — de emberre ártalmatlan. Könnyen alkalmazható. Nem hagy foltot. Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal. Követeljük a Flit katonával diszitett sárga kannát a fekete sávval.

Permetezzünk

FLIT

rovarirtót

Plombált Flit-kanna kizárja az utáznatot.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

— Torda nagyarányu fellendülése. Tordáról jelentik: Torda város tanácsa az év tavaszán, részben azért is, hogy a tordai nagyszámu munkanélkülieken segítsen, a város tulajdonát képező „Bánya”-sósfürdőt mintegy 300.000 lej költséggel teljesen rendbe hozatta, modern strandfürdőt építtette ki. E munkálatok nagyon szerencsés gondolatnak bizonyultak, mert a rendbe hozott fürdőt az idei meleg kánikulai nyárban oly nagyszámu fürdővendég látogatta, amilyenre a város a legmerészebb álmaiban sem mert gondolni.

★ HALÁLOZÁS. Julius hó 22-én, szerdán, Brassóban, hosszú szenvedés után, 27 éves korában elhunyt Tamási Mártonné sz. Major Irma. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Str. Rahova 25. szám alatti gyásházából a gyászoló család.

— Elgázolta az autót. Oravicabányai tudósítónk jelenti: Végzetes szerencsétlenségnek esett áldozatul tegnap az esti órákban Oravicabánya egyik szűk utcáján egy, eddig még ismeretlen nap-számos munkás. A napi munkája után a szomszédos községek egyike felé igyekvő fáradt falusi munkás egy utkeresztelésnél szembetalálta magát egy megmenekedett sebességgel robogó magánautóval, amely a szerencsétlen embert elgázolta és azután tovább robogott. A tragikus sorsu munkást súlyos szonttörésekkel és életveszélyes belső sérülésekkel eszméletlenül szedték fel az ut porából és haldokolva szállították be a kórházba. A szerencsétlen ember személyazonosságának felderítése érdekében és a gázoló autó tulajdonosa ellen az eljárást megindították.

— A JUHTÓL AZ EMBERIG. A rekordörület a mai válságos időkben is tovább tombol az Egyesült Államokban. A legújabb verseny néhány posztógyár és csikagói szabócég közt volt. A győztes a versenyfeltételek szerint az, aki leggyorsabban tudja egy imént nyírt juhna a gyapját posztóvá feldolgozni és a posztóból öltönyt készíteni. A pálmát egy szabócég vitte el, amelynek az említett folyamathoz mindössze 6 és háromnegyed órára volt szüksége. Az eset utánzása ösztönözte az angol posztógyárosokat. Magánkísérleteikkel máris elérték, hogy az amerikai rekordot teljes két órával verték. Legközelebbre várják a nyitványos verseny kiűzését.

— Tolvajok és betörők működése Resiczabányán. Resiczai tudósítónk jelentése: A nyári nagy melegben éjszaktára nyitva hagyott ablakok az elmúlt napok folyamán több betörésre adtak alkalmat. Az éjszakára nyitva hagyott ablakok át hatoltak be eddig még ismeretlen tettesek Triebel Károly resiczai lakos lakásába, amelyet teljesen elforgattak s a kezük ügyébe került néhány ezer lejnyi pénzkészleten kívül értékes ruhaneműket is zsákmányoltak. Hasonló körülmények között követkék el ugyancsak sikeresen végrehajtott betörést Francz Márton resiczai lakos házában is. A rendőrség a betörések tetteseit szorgalmasan keresi. — Agyafurtnódon lopta meg négy ismeretlen ember a Resicza felé vezető országúton Ursu György falusi gazdát, aki egy izekér konyhakerti terméket szállított a resiczai piacra. Az országúton ballagó emberek felkérdezkedtek az Ursu izekére, akinek háta megett aztán az ut folyamán szorgalmasan dobálták le a szekérről a piacra szánt terményeket. Ursu csak akkor vette észre a dolgot, amikor a rakományának csaknem fele hiányzott és a szíveségből szekerére felvett emberek is elszelleltek. Feljelentése folytán a csendőrségnek sikerült az egyik tettest Müller Ferencz munkanélküli személyében hamarosan elfogni, kinek vallomása alapján a többiekre is hamarosan sor kerül.

— BORTÖNBÜNTETÉS HAZASSÁGTÖRŐ LEGÉNYEMBEREK SZÁMÁRA. Perziában csak nemrég hoztak törvényt, amely súlyos pénzbüntetéssel sújta azokat az agglegényeket, akik nőtlenségüket kielégítően nem tudják megokolni. Újabb teheráni jelentés szerint a perzsa kormány az agglegénység ellen indított harcot azzal tette élesebbé, hogy kiegészítő törvényt hozatott, amely háromszázévi börtönminimumot szab azokra a legényemberekre, akik férjes nőkkal kötnek viszonyt.

★ A NEGYVENEDIK ÉLETÉVIG az egészség gondozása és ápolása nem okvetlen szükséges, mivel a fiatalok éreje magától is megóvja a szervezetet a benne lappangó betegségek kitiörésétől. Egészen másképpen áll a dolog magasabb életkorban. Negyvenen túl óvatossá válik a kényeskedés és megfelelő szerekkel elejét kell venni a közeledő betegségeknek, mert testünk szervei napról-napra gyengébbek lesznek és egyedül már nem tudnak megbirkózni a támadó kórral. Kötőnő szer a betegségek elkerülésére és a szervezet fiatalon tartására az Urodonal, amely élénkíti az anyagcserét, megszabadítja a testet a különféle szervekben levő lerakódásoktól és így eltávolítja sok betegségeknek okozóját. Az Urodonal megkönnyíti az elgyengített szervek működését és megakadályozza a korai vénülést.

Keleti levelek

Irja: Baktay Ervin

Ambér, a Holt Várkastély

Kocsim elhagyja Dzsajpurt, áthalad a várost övező várfalak egyik nagy kapuivá alatt és Ámbér felé kocog. Jó kilenc kilométeres ut ez s az erős nap-sütésben és porban nem is lenne elsőrendű élvezet, ha nem szegélyeznék az egész utvonulat az egykori maharádzsák síremlékei. Igazi „hindu síremlékek” sorai között járunk. Olyan nagy ez az „embarrás de richesse”, hogy csak a legszebbek előtt állítom meg a ghárit, ahogyan itt a bérkocsit nevezik. Már t. i. ahol ilyesmi akad, mert a ghárit olyan konfliktusé járja, a legtöbb helyen csak kétkerekű taliga, tonga áll az utas rendelkezésére.

Legérdekesebb a síremlékek közt a királyasszonyok (maharádzsák) mauzoleum-sora, melynek egyik sarkán fekete kőelefánt jelzi a helyet, ahol az előző királyné kedvenc hátsállatjának hamvai nyugsznak. Hanem erről már bővebben beszámoltam előző cikkemben. Az utat mindkét felől dombok szegélyezik, tetejükön régi rádzspat várak s erődök emelkednek, amelyeket fal köt össze a dombok gerincén végig. Ott áll a Tigris Erőd, amelyet valóságos legendák vesznek körül. Kocsim, a ghárit vála el is regéli ékes hindusztni nyelven, hogy a maharádzsán kívül senki sem léphet be az erődbe másként, mint bekötött szemmel. Így is csak kiváltságos miniszterek tehetik be oda a lábukat. Idegen, európai még nem lépte át a küszöbét. Az uralkodócsalád régi ékszerreit és egyéb kincseit őrzik ott, külön erre rendelt harcok. Már őseik is generációk hosszú során át teljesítették ezt a szolgálatot az erődben. Lám, itt még való életet él az a keleti romantika, melyet mi odahaza csak a moziból ismerünk.

Egyszerre csak véget ér a síremlékek sora és a táj vadabba válik. Az ut hátralevő részét eddig elefántháton kellett megenni, mert kerek járművekre nem volt alkalmas. A turistákat még manapság is részletetik az elefántháton való utazás élvezetében. Hogyisne, hiszen ez nekik rendkívüli, igazi orientális és exotikus élmény, amiért szívesen megfizetnek. De ma, amikor már kiépült a pompás autótut egészen az ambéri várig, ez az elefántháton való zónázás akaratlanul is eszembe juttatja azt a régi Sipulusz-féle humoreszket, a melyben a teljesen sima és veszélytelen tirolai uton is kötelekkel fűzik össze a gyanutlan turistákat s a vezető, amikor megkérdik, hogy mire való ez a rendszabály, kedélyesen így felel: „Mert ezért

külön egy forint jár fejéenként”. — Hát így áll a dolog az ambéri elefántháton is. De miután a sors különös kegye folytán számomra ez a szó szoros értelmében „megrázó” utazási mód nem újdonság, inkább majd csak kocsin teszem meg az utat mindvégig.

Sziklafal zárja el a kilátást. Szűk, meredek szírhátsádekon át hagyjuk el a dzsajpuri platót s egyszerre csak új látkép bontakozik ki előttünk: az ambéri völgy, tulsó végén a hegyoldalon emelkedő csodapalotával. A nap kegyetlenül tüzi alá. Az indiai napsütés a száraz évszakban valami egészen más, mint hogy a nyugaton szokták elképzelni a ragyogó keleti napfényt. Fehér, kietlen, szembántó ragyogás ez és a szikkadt földön valami bánatos, szenvedő hangulat terpeszkedik el. A megleben kevesen járják most az utat, olyan lakatlan, olyan pusztá az egész táj, mintha minden élet kipusztult volna belőle. Megfelelő keret Ámbérnak, a holt várkastélynak...

És hogy még teljesebb legyen a gyászos hangulat, egyszerre megtorpannak a lovak... Megállunk. Az uton halott indus pór hever...

Nyilvánvaló dolog: autó ütötte el. Talán éppen kis földjére jött dolgozni, kifogott szekere az útszélén áll, két ökröskéje pedig nyugodtan, részvétlenül s mitsem sejtve legelészi az útszél sanyvedt fűvét.

Van valami megrendítő ebben a képen. Az ember, akinek testvér-voltára mindennél jobban és kiáltóbban mutat rá mindnyájunk közös sorsa, a Halál, — a szomorú szegénység, amely az ut porában ért véget, — a két kis pupos ökör, magukrahagyottan, immár gazdátlanul, amint közönyösen élnek a maguk apró életét, bendőjüket tömve, — a néptelen völgy, — a háttérben magasló várpalota, melyet már csak kísértetek laknak... Mindez egybekondítja hangtalan muzsikáját, hogy az Elmúlás gyászindulóját dobantsa meg szívében...

A szegény hindu paraszt, aki reggel még a faluszéli nagy fa alatt trónoló, pirosramázolt istenség képe előtt fohászzkodott s aztán elindult a mindennapos kenyérteremtés megszokott útjára, talán egyszerű dalt dudolva igénytelen szíve elégedettségében, mint az ősei évezredek óta, — találkozott a Civilizációval, a minden régít és minden egyszerűt lehengerelő Újnak diadalszeke-revel.

Aki többet tud, az többet keres és könnyebben kap munkát!

Olvassatok jó szakkönyveket!

Építőipari könyvek

Bossányi: Kőműves és kőfaragó szerkezetek	170
A jelenkor építészatalossága (2 füzet)	2520
Kiszelyi A.: Faipari technológia	109
Littván: Ipari számtan és árkalkuláció	109
Németh: Az ács	115
Némethy: Kőművesmesterség	408
Palotai: A vízvezeték-szerelő	68
Raffay: Faipari szerkezetek	170
Raffay: Faipari kézikönyv	170
Róth J.: Iparosok könyvvezetése	47
Scheumann: A szobafestés technikája	163
Schodits: Építőipari mintalapok	306
Schodits: Épületbefejező munkák	170
Schodits: Lépcsőszerkezetek	646
Sztipán: Tetőfedő és épületbádogos	81
Szuppán: Bádogosok kézikönyve	149
Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve	136

Autó, aviatika, gépészet

Ford: Életem és működése	540
Habán—Delmár: Modern motorkerékpár	152
Jaloviczky: Járműmotorok	306
Jaloviczky: Tűzgépek (két kötet)	340
Mihály Dénes: Az automobil	258
Mihály Dénes: Motorkerékpárok szerkezete	156

Mihály Ernő: Autóvezetők, szerelők kézikönyve	204
Mihály Ernő: Könnyű motorkerékpár	93
Mihály Ernő: Nehéz motorkerékpár	109
Mihály Ernő: Autójavítás és javító-műhelyek berendezése	170
Mihály Ernő: Az autó elektromos berendezése	170
Schähter: A motorek szerkezete és kezelése, (két kötet)	170
Weiner Emil: Autókézikönyv	510
Horváth E.: A repülőmotor szerkezete, működése és üzemzavarai	272
Painlevé: Aviatika	300
Balassa: A cséplőgépek szerkezete és kezelése	306
Balog: A gázgépek	102
Balogh—Sygall: Diesélgépek szerkezete	78
Balogh—Sygall: Diesélgépek kezelése és karbantartása	78
Barna: Csavarmenetvágás	119
Bertvács: Szívógázmotorok	136
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	102
Naszályi: Stabil gőzkazánok és gőzgépek	291
Órl: Központi fűtés, szellőztetés és melegvízellátás	680
Sávoly: A gőzmozdony	272
Sümegi: A tüzelőanyagok okszerűbb kihasználása	109
Weller: A fűtőszerek kézikönyve	136

Postán megrendelhetők a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Ján. Kérje díjtalanul 44 oldalas szakkönyvjegyzékünket.

41.

— Tíz évre emelte a tábla Gassenfein Antal, Kalenda gyilkosának a büntetését. Nagyváradról jelentik: Egy évtől kezdve, hogy egy nyári vasárnap délután a nagyvárad Szent-László-téri utcájában Gassenfein Antal 17 éves vasárkereskedő tanonc meggyilkolta rablás szándékából a hatvan év körül járó Kalenda János gépkarcskót. A törvényszék hét évi börtönre ítélte Gassenfein Antalt, aki védőjével együtt felelősséget vállalt. A tábla tegnap tárgyalta a gyilkossági bűnpört és a gyilkos fia büntetését tíz évre emelte fel. Harmadik fokon a Semmitőszék fog ítélni.

— AKI KELLETENEL TOBB SÓVAL ÉL, KORABBAN HAL MEG. Erre a megállapításra jutott az anyagcseréről való kutatásokkal foglalkozó tudomány. Szerinte a felnőtt ember naponta legfeljebb öt gramm sót fogyaszthat. Ezzel szemben sokan 20–30 grammot fogyasztanak, ami évek során igen hátrányosan hat az emberi szervezetre, nevezetesen korai vénülésre vezet. Számos betegségnek is a túlsóltatás előfeltétele az oka. Aki például nullo grammnál több sót fogyaszt, mint a mennyi kellene, kénytelen a normálisnál egy literrel több vizet inni; ha aztán helyreáll az egyensúly, akkor túlsófolódnak a véredények, ami emeli a vérnyomást. A fokozott órnymás a landóulása pedig véredényelmeszedés, korai vénülésre, korai halálra vezet. Az orvostudomány éppen ezért újabb ártalmatlan szerrel próbálja pótolni a sót. Legtöbb sikerrel az a kísérlet biztat, amely ezt a pótsózt terméshes gyümölcssavakból akarja előállítani.

— Ellopta az apja betétkönyvét és a pénz szeretőjére költötte. Resiczai tudósítónk jelenti: Kellemetlen meglepetést szerzett édesapjának a napokban Wenczel Anna resiczai lakosnő. Atyja távollétében kilopta annak szekrényéből tizenegyezer lejes takarékpénztári betétkönyvét, melynek értékét a bankban felvette és kedvesére költötte, aki nek ruhát és egyebet vásárolt az apa keservesen megtakarított pénzén. A hálátlan leány cselekedetén az apa anynyira felháborodott, hogy leánya ellen feljelentést tett a rendőrségen, amely ugy Wenczel Annát, mint kedvesét tartóztatta és átadta az ügyészségnek.

Sport

Spárta—Juventus
1:0 (0:0)

Prága, július hó 23. Harmincezer néző részvételével tegnap lezajlott itt a Spárta—Juventus csapat mérkőzése. Az első és egyetlen gól a Spárta lőtte a második félidő tizenhatodik percében. Félidő: 0:0.

Brassóban lesz a romániai motorbiciklista csillagtúra végállomása

Brassó, július 23. A Moto Club Roman bukaresti központja érdekes tervet valósít meg. Augusztus 15-én Brassóban találkoznak Románia összes motoros versenyzői. Külföldön rendszeres „csillagtúra” versenyek vannak, nálunk ez lesz az első alkalom, hogy ilyen természetű versenyre sor kerül. A motorosok részén a következő utvonulat 340-től 420 kilométerig írták elő. Az utvonalakon megfelelő ellenőrzés lesz.

A brassói csillagtúra kedvező alkalmat fog szolgálni arra, hogy Románia motorosai találkozzanak.

↑ Brailában lesznek az ideai marathonsorozások versenyek. Bukarestből jelentik: Az atlétikai szövetség megbízásából az ezévi marathoni futóverseny szeptember 6-án Brailában rendezik meg. A múlt évi bajnok Ilie Niculescu volt, akinek erős küzdelmet kell majd megvívnia a brassói Gállal.

↑ Magyar-francia vízipólómeccs. Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi magyar-francia vízipólómeccset, melynek keretén belül vízipóló is lesz a két nemzet válogatottjai között. A verseny favoritjai magyarok.

— A kolozsvári válogatott Zilahon. A zilahai Viktória vasárnapi lekötötte a kolozsvári válogatottat a következő állításban: Szatmári (Kac) Kirschhoff, Chifu (Romania), Muresan (Romania), Klein (Haggibor), Vartan (Romania), Istvanfi I. (Romania), Baciú (Universa), Cipcean (Romania), Rosenfeld (Romania), Deac Costur, Brindea (Romania).

Kinek van hát igaza?

— Diszonválasz Hegedüs Nándor cikkére —

Írta: Mikes Imre

Bukarest, július 23.

Jó néhány nappal ezelőtt Hegedüs Nándor, a „Nagyváradi” hasábjain éles hangú választ jelentetett meg egyik vezércikkemre. Erre a válasza csak vonakodva és éppen ezért késedelmesen felelek. — Ambár természetemnél fogva szeretem a vitát. De a helyzet az, hogy Hegedüsöt ezuttal nem a fölényes, higgadt s mondhatnók kellemes publicista szólalt meg, hanem a politikus. A képviselő, aki a bukaresti porondon mozog, ott szedi fel adott esetekben harcmódorát s az ennek megfelelő nyelvezetet.

Vezércikkemben, mely ellen Hegedüs oly élesen és délszaki szenvedéllyel kikelt, egy elvi tételt állítottam fel, melyből kiindulva kritikát gyakoroltam a magyar parlamenti csoport taktikai állásfoglalása felett. Ha írásom Hegedüsben a publicistát hangolja föl, akkor a válasz, melyet a Nagyváradban közreadott, európai hangnemű eszmei vitává fejlődött. Sajnos azonban, nem az elvi ellenfelet, hanem a gyakorló és túlzékony politikust találtam szűgyön. Így a felelet kissé lesiklott az objektívitás vágányáról s magasrendű vita helyett csomó egyéni, valamint a magyar sajtó presztízisébe vágó tördőfésnek adott melegengető keblet.

Hát ezért válaszolok későn. Ugyanis elvi kérdésekben kinosan menekülök a személyi összecsapásoktól. Az efféle teljességgel indokolatlan magánösszetűzése megamisítják a lényegét, mely körül a vita mozog s ahelyett, hogy tisztán eszmei kérdésben világosságot derítenének, csupán arra alkalmasak, hogy a nyilvánosságot a makacs és meddő harc, a vak és elfogult vagdalkozás pikantériáival szórakoztassák.

Elvi ügyben személyi küzdelmet vállalni nekem túl alantasnak tetszik.

Hát vártam. Így legalább időt nyertünk mind a ketten arra, hogy — elvonatkoztatva magunkat a szubjektív szempontoktól, — a polémiát, mely kétszínűen sok anyagot kínálhat még, az eszmei disputák részére kijelölt síneken futtathassuk tovább.

Az én cikkemnek az volt a címe, hogy: „Pop Ghitának igaza volt.”

Ugyanis Pop Ghitá, volt államtitkár, a Pátriában a székelőföldi választási terrorral foglalkozva, leszögezte azt az álláspontját, hogy az alkotmányos és demokratikus államélet előfeltétele a tiszta parlamenti képviselet s miután a kisebbségi kérdés megoldása csak alkotmányos és demokratikus kormányzat mellett lehetséges, ennél fogva minden kisebbségi küzdelem alfája és omegája a szabad választás.

En elfogadtam ezt a tételt s azt a következtetést vontam le belőle, hogy a magyar parlamenti csoport mindazokkal a kormányokkal szemben, melyek nem adják meg neki a kifogásolhatatlan alkotmányos népképviselet lehetőségét, csakis merőben ellenzéki, föltétlenül harcos álláspontot foglalhat el. S éppen e tétellel kapcsolatosan hibáztattam a magyar képviselőknek a Jorga-kormányval szemben alkalmazott taktikáját. Ugyanis Hegedüs a háromszéki mandátummal kapcsolatban felszólt a kamarában. Jorga azt felelte, hagyják a magyarok azt a mandátumot, ad majd helyette egyebet.

— Sajnos, — irtam multkor, — a magyar parlamenti csoport belement ebbe a teljességgel bizonytalan ügyletbe. Belement és vesztett. Veszt még most is.

Ezért a kitérő kapom Hegedüstől az első visszavágást. Azt írja, felületes és igazságtalan vagyok. Aki elolvassa az én mondatomat, azt hiheti, hogy a magyar parlamenti csoport alkut kötött Jorgával. Jóllehet nem történt egyéb, minthogy a magyar párt indítványát a többség elvetette. Nem alku, ügylet, megegyezés történt, hanem egyszerűen csak többségi szavazógép működött.

Erre csupán azt felelhetem, hogy igenis, ügylet történt. Nem több és nem kevesebb. Ügylet. Ez a szó igen kifejező, amikor alkalmaztam, nem akartam egyebet mondani vele, mint amennyit valóban jelent. Nem akarom vele sem különös alkut, sem titkolt üzletet jelezni. Csupán ügyletet.

De Hegedüs kétségbevonja, hogy ez az ügylet megtörtént. Azt írja, e vád felületességéről és igazságtalanságról tanuskodik.

Nézük hát! Itt van előttem a kamara június 16-iki ülésének jegyzőkönyve, ugy, a hogyan a Monitorul Oficialban, a leghivatalosabb és legkétszínűbb formában megjelent, (s ahogy annak idején a B. L. és az összes magyar lapok is ismertették). Nézük, felületes voltam-e, igazságtalan voltam-e, vagy pedig egyszerűen Hegedüs Nándornak győnge a memóriája?

A hivatalos gyorsírói jegyzetek szerint Hegedüs felszólt a háromszéki mandátum kérdésében, mire Jorga ajánlatot tett: hagyják a magyarok azt a mandátumot, kapnak helyette egyebet. Jorga beszédét a következőképpen végezte be:

...s biztosítom a magyar kisebbséget, hogy már a jövő évben olyan válto-

zásokat keresünk jövőre, melyek sokkal többet nyomnak, mint azoknak a választási számolásoknak a kiigazítása, amit most kérnek tőlünk. (Hosszu taps a többség és a Magyarpárt padjain).

Cuza korelnök: hogdán István képtese-lő ur következik.

Dr. Willer József: Lemondtunk mi is a szóról, mondjon 'e Ön is.

Jorga: Ha ebbe a lemondásba lebecsülés vegyül, akkor visszautasítjuk. (Taps a többségnél).

Willer: Ellenkezőleg, miniszterelnök ur, miután tudomásul vettük az Ön választást, nem vagyunk kíváncsiak Bogdán ur feleletére.

Jorga: Mondom Önnek, a lebecsülés viszahull arra, aki utnak ereszi.

Willer: Miniszterelnök ur, abszolút tévesen értett.

Jorga: Ön ezzel a kormánnyal szemben más politikát követ, mint az előző kormányokkal szemben. S Ön személyesen fogja levonni a konklúziákat, — nem beszélék a pártból.

Willer: Miniszterelnök ur, kérem, engedje meg, hogy megismétljem deklarációm, ellenkezőleg, tudomásul vettük az Ön választást.

Jorga: Tudja, én nagy lélekismerő vagyok azokban az arcokban, melyeket egyesek s mások vágnak.

Willer: Ma nagyon rossz lélekismerő, abszolút rosszul értelmezi közbeszólalásomat.

Ime, a parlamenti vitának az a részlete, a melyre én az ügylet szót alkalmaztam s melyet egyébként végig is hallgattam.

Félremagyarázhatatlanul kiderül belőle, hogy Jorga a háromszéki mandátum ellenében ígéreteket adott. Ezt a magyar képviselők megtapsolták, Willer József pedig egy félreértés következtében egymásután négyszer is leszögezte, hogy a magyar képviselők Jorga választást tudomásul veszik.

Hát mi más ez, mint ügylet?

Csak nem méltóztatnak felületességrek és igazságtalanságnak nevezni azt, hogy az elhangzott tapokat és tudomásulvételeket nem vagyok hajlandó önfeláldozó küzdelemnek nevezni?

Hegedüs Nándor a továbbiakban azt írja, leestett az álla, amikor a fenti, édesd parlamenten jelenet követő néhány nap múlva azt olvasta a B. L.-ban, hogy a magyar parlamenti csoport és a kormány között megegyezésfele jött létre.

Hm! Ha Hegedüsnek akkor esett le az álla, akkor nekem most esik le.

Ugyanis mi tényleg megirtuk annak idején azt, hogy a magyar képviselők gazdasági kérdésekben kollaborálni hajlandók a kormánnyal, minek ellenében Jorga 9 pontban orvoslást ígért a sérelmekre. Le is közzöltük a kilenc pontot.

Megirtuk bizony, s rajtunk kívül megirta több magyar napilap is. Sőt folyamatosan foglalkozott a dologgal, előttünk és utánunk, a Curenatul és néhány román testvérnapja is.

S ambár a dolog olyan elképesztő volt, hogy Hegedüsnek s vele együtt nyilván a többi magyar képviselőnek is leestett az álla, azért a magyar parlamenti csoport egyetlen szóval sem tartotta szükségesnek a cáfolatot, sőt teljes nyugalommal engedte, hogy a megegyezés híre gyökeret verjen ugy a magyar, mint a román köztudatban.

Nem volt semmi kifogásuk, semmi helyreigazításuk, pedig hivatalos lapjuk is van, a mely bármikor rendelkezésre áll, amint mi is bármikor rendelkezésre állunk.

De nem volt. Nem is lehetett. Hiszen közleményünkhez az anyagot éppen a magyar parlamenti csoport egyik igen aktív, nagynevű, érdemekben gazdag vezetőtagja szolgáltatta.

Most azonban utólag, mikor a taktikát hibáztatjuk, mikor kritizálunk, mikor már elégedetlenkedés mutatkozik, akkor azt vágja Hegedüs Nándor a szemünk közé, hogy akkoriban leestett az álla.

Hetekkel visszafelémenőleg nem tudunk hasonló zommuveleteket ellenőrizni. Csak furcsáljuk az ügyet. — Annaira furcsáljuk, hogy a mi állunk tényleg leesik.

Amilyen szembeszökően tévesek és feltűnően rossz emlékezőtehetségen alapulóak Hegedüs kiindulási pontjai, éppen annyira tévesek további megjegyzései és egész gondolatsora.

Jellegzetesen csak egy megjegyzését ragadom ki:

Azt írja, hogy lelkiismeretlenség volna, ha nem lenne szimpla újságírói elírás ez a mondatom: „...ellenben szó sem esett a magyar vasutasok tömeges kidobásáról, a magyar tisztviselők nyugdíjmegvonásairól.”

En erre, — már csak a kifejeződerő kedvéért is, — azt válaszolom, hogy nagy lelkiismeretlenség volna Hegedüs Nándor megjegyzése, ha nem lenne szimpla újságírói elírás.

Ugyanis kiragadja ezt a mondatrészletet és úgy állítja be, mintha azt irtam volna, hogy a magyar képviselők soha szót sem emeltek a nyugdíjasok és vasutasok érdekében. Ambár én csak azt irtam, hogy Jorga annak idején felsorolta az ígéreteket, de persze, szót sem ejtett a vasutasok kidobásáról és a tisztviselők nyugdíjazásáról.

Ha valaki ilyen sulyosan csattanó mondatot leír, akkor annyi igazán megkövetelhető tőle, hogy legalább elolvassa azt, amit oly élesen szándékozik kritizálni.

S ha már itt tartunk, akkor leszögezzük, hogy igenis, esett szó a magyar vasutasokról és tisztviselőkről. Jorga és Valcovici miniszter urak szobájában. Ahogyan Hegedüs kifejezi: „...elzokogtuk a sorssújtotta magyar testvéreink katasztrófáját.”

Ez ám a ciradás mondat!

Hiszen éppen ezt hibáztattam. Hogy csupán elzokogták. S amellett foglaltam állást, hogy nem zokogni, hanem hangosan és nyílt színen kiáltani kell!

Ez pedig nem történt meg.

Pedig lett volna rá jogom s alkalom, értemi és érzelmi alapon egyaránt. — Hogy mennyire lett volna, mi sem igazolja jobban, mint dr. Fritz Theil vezércikke, melyben kárhoztatja, hogy a német képviselők erélytelenek voltak. Erélytelenek! Pedig nekik nem voltak vasutasai, tisztviselőik, ellenben volt és van egy miniszteri tárcájuk.

Az, hogy a magyar parlamenti csoport tett, hol itt, hol ott, egyszer Jorga szobáján belül, egyszer kívül, nem jelent semmit. Hiszen a képviselők feladata éppen ez. Legkevesebb ez.

Ellenben az, hogy miképpen tett itt és miképpen ott, az sokat jelent.

Ez az elvi kérdés. A konkrétumokban Hegedüsnek nincs igaza. Téved visszafelémenőlegesen.

Páratlanul álló gyilkosság Kassán

Az elbocsátott plébános szívenszurta a kanonokot, akinek jóljövödelmező plébániája elvesztését tulajdonította

Kassa, július 23

A kassai görögkatholikus püspökség palotájának kapuboltozata alatt megdőb-bentő dráma játszódott le:

Kondorovszky volt görögkatholikus plébános a lépcsőházból lesiető Korotnoi kanonokra vetette magát s mielőtt valaki megakadályozhatta volna, a szerencsétlen embert törrel szívéndőfte.

Korotnoi kanonok néhány perc alatt kiszenvedett a püspöki palota bejáratánál. A gyilkos plébánosnak még volt annyi ideje, hogy elmeneküljön, le néhány órával később mégis sikerült nyomára jutni és elfogni.

A megrendítő dráma hőse a rendőri ki-

Az elvi tételben, mellyel kapcsolatosan magyarázni igyekszik a magyar csoport viszonyát a kormányhoz, szintén nincs igaza. Ezt megmutatták a következmények.

Igen, a magyar képviselőknek kötelességük volt a miniszterelnöknek és a miniszternek kijárni, alkudni, kiverekedni, próbálkozni. De nem a harci álláspont feladásával.

Mert, ha úgy alkuszunk, hogy a kezükben ott villog a kard is, akkor nem adtak fel semmit, tökéletesen morális és önértékes a taktikájuk.

Ha ellenben a harcmódor csak az alkut, a kulisszamögötti egyezkedést, a kísérletezést mutatja föl, akkor ügylet történik.

Ha Fritz Theil azt tartja, hogy a német képviselők hangja erélytelen volt, akkor mi szinte azt mondhatnók, hogy a mi honatyáinknak alig volt hangjuk. Ők ugyan érezhetik baritonnak ezt a keveset. De mi csak suttogó baritonnak.

Persze, sajnálatos az, hogy Pop Ghitának igaza volt.

De Hegedüs hiába mondja, hogy ki kell esordulnia az ember tájtékjának amiatt, hogy éppen Pop Ghitára hivatkozom. — Mert az igazság igazság maradt, bárkitől származik is.

Igaz, Pop Ghitá, aki oly heves kisebbség-barát most, Maniu kormánya alatt meglehetősen inaktív volt. De mégis meg kell gondolnunk, hogy most éppen azokat az engedményeket kezdik elorozni tőlünk, melyeket Maniu és Pop Ghitá alatt kaptunk.

Ha tehát Pop Ghitá és rendszere alatt kiszordul a tájték, miért nem esordult ki a tájték a jelenlegi kisebbségpolitika miatt, a mely még Pop Ghitákkal szemben is óriási mínuszot jelent? Amellyel szemben Pop Ghitá szinte álom.

Kérdezzék csak meg a nyugdíjasoktól.

S végül kár Pop Ghitát a szemünk közé vágni. Kár. Hiszen Maniuval és kormányával szemben mégis csak mi mondtuk meg legelőbb és legkeményebben.

Ezzel kapcsolatban tessék talán magát Maniut és Vajdát megkérdezni.

Annyit támadtunk, annyi kockáztattunk, hogy jogunk van bárkire hivatkozni.

Különösen, amikor igaza van.

Sajnos, nagyon is igaza van.

S még sajnásabb, hogy Hegedüsnek nincs igaza.

Az osztrák-német vámunió terve után

Belga-holland vámunió készül

A két ország kormánya már megkezdte a tárgyalásokat

Brüsszel, július 23.

Kiszivárgott hírek szerint Belgium és Hollandia kormányai a legnagyobb titokban vámuniót készítenek elő. A tárgyalások kedvező mederben folynak.

A belga-holland vámuniónak rendkívüli nemzetközi jelentősége volna, miután a két állam tengeri forgalma együttesen meghaladja az ötvenmillió tonnát, ami megfelel Franciaország forgalmának és csak tízenyolc millió tonnával kevesebb, mint az angol tengeri forgalom.

Az ötletet a két kormány az osztrák-német vámunió tervéből merítette.

Biri néni szakácskönyve a legjobb — ezt tanúsítja legalább 15000 asszony. Csak ezt fogadja el! Ara kemény félvászonkötésben 130 lej. Kapható mindenütt. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya.

Közkívánatra még csak csütörtökön a közkedvelt

ERÉNYCSŐSZ

Pénteken, jul. 24-én, csak egy nap

„CHRISTINA“

Fősz. Janet Gaynor és Lucy Dorain.

Szombattól

„IKERFÉRJ“

Ufa Matador superslager. Maria Pandler, Halmay Tibor, Johannes Riemann.

ASTRA mozgó
Brassó

Ifjuság

ANNIE

Órák óta guggolt az ajtó sarkában. Keskeny arcoskáját, amely sápadt volt, a nyomortól sovány kezcskéjére támasztotta és elgondolkodva nézte az udvaron játszó gyermekeket. Volt köztük finom ruhába öltöztetett, tisztaságtól, ápoltságtól ragyogó urigyermekek és szakadt ruhájú, elhanyagolt külsejű munkásgyermekek. Ő nem tartozott se azokhoz, se ezekhez. Szegényes, kopott ruháskája tiszta és rendes volt, arcán nem éktelenkedtek horzsolások és nem volt maszatos, lencsöke haja gondosan lekefelve simult fejcskéjéhez. De ő most nem a szegénységre gondolt, hanem arra, hogy az édesanyjának holnap a nevenapja lesz és ő nem tud örömet szerezni neki, mint az fehér ruhás úri kislány, a mamájának multkor. Behunyta szemekkel látta a szép kézimunkát, a drága, metszett vázát, a gyönyörű rózsákat, amilyenekkel Márta az anyukáját meglepte. Akkor eszébe jutott Annie-nak, hogy az ő anyukája még soha se kapott semmit a nevenapjára. De kitől is kapott volna? Hisz nincs senkije, csak ő, Annie. Kissé elszégyelte magát, hogy ő még nem lepte meg soha semmivel és elhatározta, hogy legközelebb ő is szerez valami örömet az édesanyjának. De hogyan? Neki nincs pénze, mint Mártának, szép ajándékokra, őt nem tanította senki szép, finom kézimunkára. Pedig az ő anyuskája is örülne biztosan! Igaz, hogy ő még nem látta soha örülni... csak olyan furcsán, szomorúan és mégis boldogan mosolyogni, amikor este a munkából hazajön és ő eléje szalad. De hiába gondolkodott már napok óta, nem jutott semmi az eszébe. Még csak egy szál virágot se adhat neki, gondolta szomorúan. De ebben a pillanatban felcsillant a szeme. Nem, olyan csodaszép rózsákat nem adhat, de más virágot igen. Nem messze tőlük kis rét terül el, sok-sok szép virágtól tarkálva és egy szép csokrot fog szedni. Igen,

igen, óh, be jó, hogy eszébe jutott, de a szíve mélyén nyugtalanítónan motoszkált egy kis kétség... hátha nem fog örülni az anyja!

Este korán lefeküdt, de az izgalomtól alig tudott elaludni és még napkelte előtt felébredt. Kinyitotta a szemét, de, amikor látta, hogy az anyja még csak most készül lefeküdni, gyorsan lehunyta megint. Így várta meg, míg az anyja, a robottól elcsigázva, mély, nehézségszerű álomba merült. Akkor felkelt, felkapta a ruháit és neszelenül kiosont. A hegyek tetején már olvadt aranyként folyt szét a nap első sugara és az ég peremét fátolszerű, rózsaszínű pára vonta be. Annie óvatosan lépkedett a harmattól csillogó fűben, hogy ne hogy eltaposson egy virágot és közben fürgen ujjakkal tépte őket, míg karjaival már alig érte át a hatalmas, tarka-barka, harmatos csokrot. Aztán hazaszaladt és zajtalanul, a kopott fiókos szekrényen álló rózsás vázába, poharakba, különböző helyekre helyezte el. Majd gyorsan visszabújt az ágyba és csukott szemekkel várt. Nemsokára felébredt az anyja. Gyorsan szökött fel, mint mindig, hogy a fáradt, ki nem elégített szervezet vizsgálja ne huzza a párnák közé. Csodálkozva nézett körül a virág-diszes szobában és megdörzsölte a szemét: nem az álom őrzi-e vele ezt a játékot? Nem, nem, ez valóság! És ekkor, mintha hirtelen eszébe jutott volna valami, nagyon régen elfelejtett öröm, kezébe tette arcát és pár pillanatig így maradt. Azután lassan a kislánya ágyához lépett és könnyes, mosolygó tekintetét sokáig az alvó gyermekre nyugtatta. De Annie nem aludt. Hosszu szempillái alól visszafojtott lélekzettel leste az anya sugárzó, könnyes, boldog arcát és szíve hevesen, boldogan dobogott, mert örülni látta az anyját.

(Kolozsvár)

Petrovay Gabriella

Élet az óceánok világítótornyaiban

A kikötőktől gyakran óriási távolságra állnak őrt a világítótornyok a tengerek hullámaiban. Amerre a szem ellát, csak égre és vízre tekinthet. Nap-pal beláthatatlan hullámhegyek borítják a látóhatárt, éjszaka vak sötétség fogja körül az óceán magányában virrasztó világítótornyot, amelynek sok emelet magas csúcsáról vakító fénykéveket küld szét az ór intőjelként a hajósok számára, akik különben bizonyára eltévednének az utirányt.

Különös és viszontagságos a világítótorony őreinek élete. Bátor és vállalkozó szellemű tengerészek töltik be legfőbb részben ezt a sulyos és nélkülözésekkel teli hivatást. Bizonyos, hogy olyan világítótoronyokon, amelyek kisebb szigeteken, apróbb zátonyokon, vagy a kikötők közvetlen közelében épültek, kevésbé nehéz, sőt érdekes és változatosnak is mondható az élet, annál na-

gyobb megpróbáltatásokat kell azonban elszenvedniük azoknak a tengerészeknek, akik a partoktól gyakran 100 kilométernyi távolságban, néha heteken keresztül egyedül virrasztanak a hajók éjszakai útja fölött.

Brestől, a nagy francia kikötővárostól, mintegy félnapi hajóutnyi távolságon a világítótorony páncléttarmelynek őrszemélyzete számára egy kis csavargózs szokott élelmiszerkészletet és üzemanyagot szállítani. Ezt a kis hajót úgy szokták dobálni az óceán hullámai, mint valami dióhéjat és rendszeren hosszú órákig tart, amíg nagynehezen megközelítheti az óceán óriási mélységei fölött, a tenger fővényébe horgonyzott, bóján épült, karcsu világítótornyot.

A partraszállás korántsem egyszerű dolog, mert a heves hullámjárás sokszor lehetetlenné teszi, hogy kis hajó kikössön a világítótorony páncléttarmelynek. A toronytól néhány száz méternyire tehát horgonyt vet a gőzös és egy kifeszített kötél, rászertelt csiga segítségével a szó szoros értelmében „áthintáznak” a világítótoronyba. Ez a kirándulás nem épen veszélytelen, mert sokemeletmagasnak a habok fölött göröcsően, a sodronyhoz erősített kötélbe kapaszkodva lehet csak átjutni a toronyhoz, amelynek három tagu legénysége már ugyancsak várja ezt a látogatást, mert az élelmiszerkészletük alaposan megcsappant és a világításhoz szükséges üzemanyag is fogytán van ilyenkor.

Aki ellátogathat a derék legények kis birodalmába, első pillantásra elcsodálkozik, hogy milyen szűk helyen kell élniük a világítótorony őreinek. Az egész torony terjedelme ugyanis alig nagyobb mint egy közép nagyságú szoba, de itt a szigorú tél idején még a pánclétfalakon is átszivárog a nedvesség, néha pedig az egész tornyot elborítják az óceánon tomboló hullámok.

A világítótoronyban az első és legfontosabb helyiség természetesen a kony-

ha, amelynek kis félkör alakú fülkéje a legelső emeleten található. Innen csigalépcső vezet három egymas fölött elhelyezett kamrába, amelyeket a legénység lehetően kényelmesen, a hajókabinok mintájára rendez be magának. A legelső emeleten, aránylag védett helyen, van elhelyezve a rádióállomás, valamint a fényszóró készülék, amely estétől hajnalig átlag perces időközökben vetíti fénykéveit a nyílt tengerre.

Ilyen szűk, alig két-három lépésnyi térfogatu helyen sokszor hetekig élnek az örök teljes elhagyatottságban, de megtörtént egy alkalommal, hogy egy normandiai világítótorony őre a dühöngő viharok miatt teljes száz napig sinylődött ebben az ijesztő és szomorú rab-ságban.

Nincs az az élelmiszerkészlet, amely hosszabb ideig ellent állana a sós tengeri levegő és az állandó nedvesség romboló hatásának és nem egyszer megtörtént, hogy a kötelességteljesítés közben magára maradt toronyőrnek az éhhalállal kellett szembenéznie. Ilyenkor kétségbeesésükben a torony falára tapadt csigákkal és kagylókkal csillapítják éh-

ségüket a tengerészek, ezenkívül a halászás is biztosítja számukra az élelmet. Végveszély csak akkor fenyegeti őket, ha kifogy az ivóvizük.

A legfélelmetesebb elem, a tenger, gyakran lehetetlenné teszi a toronyőr számára, hogy heteken át kinyithassa szűk otthonának ajtaját vagy ablakait, mert a dühöngő óceán azonnal valósgos hullámhegyekkel öntené el a torony belsejét. A toronyőrök sanyaru életviszonyuk ellenére sem elégedetlenkednek. Rendszerint hamar beletörődnek magukválasztotta sorsukba, megszokják és meg is szeretik különös életmódjukat.

A Faröer szigetek világítótoronyának öreg dán őre például teljes huszonöt évig élt egys-egyedül az Atlanti óceánban olyan pontján, ahová csak minden hónapban egyszer látogatott el hajó.

Edzett és bátor férfiak a világítótorony őrei, akik nem rettennek meg a legborzalmasabb viharoktól sem és kiknek soha nem lankadó éberségére van bízva a nemzetközi hajózási forgalom egyik legfontosabb irányító tevékenysége.

Fejtörő

GYERÜNK A FEJELETTET

Beküldte: Hamlet Lilly, Reghin

1. Melyik Kisfaludy Károly két legjobb tragédiája?
2. Honnan származik a dráma neve?
3. Hol és mikor született Vörösmarty Mihály?

4. Melyik költőnk melyik versében van ez: „Ha így bántok velem, ti, kik szeretetek Mit várjak azoktól, akik nem szeretnek!”

NÉVREJTVÉNY

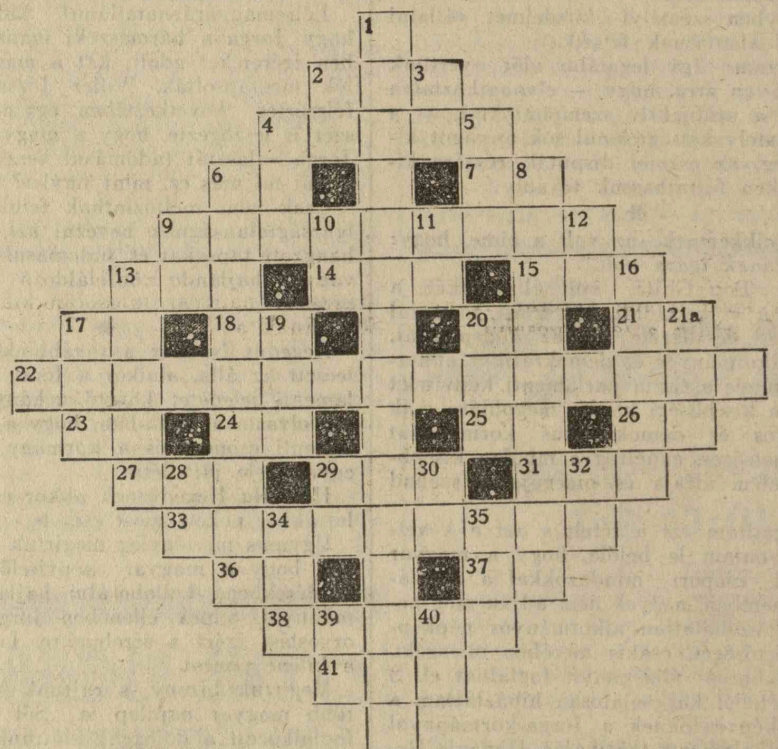
Beküldte: Brach Ilonka, Carei

b, e, r, e, t, e, m, e, l, é,
zs, é, r.

Egy női és egy férfi nevet alkotnak, amelyek végső, illetve kezdőbetűi még egy női nevet képeznek.

KERESZTREJTVÉNY

Beküldte: Bernáth Mihály, Bukarest.

Függőleges sorok: 1. Hatósági funkció. 2. Indító szócska. 3. Ide volt bezárva Monte Cristó. 4. Csapadék. 5. a karmester csinálja. 6. Katonai kifejezés. 7. Úgy is mondhatnók, gyarmatosok. 8. Ritkán használt mássalhangzó. 9. Ő-vel nem mindig áldás. 10. Szelid erdei állat visszafelé. 11. Ekezettel ízesítő 12. Füstölak. 13. Ekezetthibákkal így jár az ember. 14. Lisztgyár. 15. Folyó. 16. Helybátározó. 17. Gyilkos. 18. Erre fekszenek az állatok 19. Fenséges dal 20. Ilyen szokott lenni a vágószerszám. 21. Személynévmás. 22. A 13 és 24 vízszintes sorok magánhangzói. 23. R-rel levegő románul. 24. Csont, idegen nyelven. 25. Életnedv. 26. Halfajta. 27. Mindennek van a 29. Kolom. 28. Ige-kötő.

Vízszintes sorok. N-nel német tagadó szó. 1. becéző férfi név. 2. ...ter 3. ó-val, a hét vezérek egyike. 4. Ilyen lovakok is voltak. 5. ...ság 6. a takács teszi. 7. Mit sem ér, 17. ók, 18. a 2. vizsz. magánhangzó 19. Személynévmás. 20. 21 függ. magánhangzói. 22. Úgy hívják, ha katonákat bajtársaik előtt lövik le büntetésből. 23. Alló viz ékezetel. 24. Latin kötő szó. 25. Rag. 26. B-vel nők hordják. 27. Idegen nyelven liszt, kiejtés szerint. 28. Névelővel ajtó idegen nyelven. 29. Fanyar erdei gyümölcs. 30. Sok ilyen nap van a történelemben. 31. Ekezet nélkül tagadó szó. 32. Alló mondjuk. 33. E nélkül nem ítélnék senkit. 34. Gyönyörű más szóval. 41. Az arc egyik része.

Megfejtések

A július 4-iki mellékletünk „Fejtörő”-jének helyes megfejtése.

Kocka-rejtvény. Vízszintesen: Tompa Mihály. Függőlegesen: 2 olló, 3 Pali, 4 mozi, 5 háló, 6 Lidó.

Rejtett nevek: 1. László, 2. Giza, 3. Abel, 4. Kain, 5. Putifar, 6. Goliát, 7. Salome, 8. Ábrahám.

Betűrejtvény. Nap-nap után. Időnap előtt Esztendők.

Nagyrészt helyesen fejtették meg: Schenk Dezső és Katona Béla, Jeviczky Hajnalka, Rosenfeld Bella, Tusnádi Előd, Aniko, Petke Ede, Orbán Vencell, Kovács Gabriella, Billitz Gyula és Géza, Mihulka Ferenc, Borbély testvérek, Székelypéter Sándor, Rosenberg Tibor, Kertész Zoltán, Gidály Bandi és Juci. Kálmán They és Livia, Mencsikov Viktor, Popper Babuka és Toto, Erdős Lacika,

A nyertesek írják meg életkorukat, pontos címüket és hogy milyen könyvet szeretnének.

Sorshuzás útján jutalomban részesültek: Kálmán They és Livia, Erdős Lacika, Bodoc és Kertész Zoltán.

Az „Ifjuság” szerkesztője üzeni:

Véndiák, Udvartely. Igen, a mai ifjuság nagyon hajlamos erre a pesszimizmusra, amely a te verseidet is átátja. Az a sok nehézség és könny, amit most, az életbe való kilépés, a kor kénytelenek vagytok tudomásul venni, a jövő bizonytalansága, sokszoros fájdalom okoz. De nektek, fiataloknak, kell az erőteljes küzdelem, ti kell, hogy erős reménnyel, jobb jövőbe vetett hittel dolgozzatok! Bízom, a többi vendiaktól, az ifjuság gárdájától tagjaitól mind. Üdvözlök!

Közgazdaság

Az ország, ahol senkinek sem szabad ismernie a gondot:

Az élesztő-mennyország

Napi egy millió lej tiszta hasznót vágnak zsebre a romániai élesztőgyárak

Miért kell a gazdákon a munkás- és közép- osztály fojtogatásával segíteni?

Bukarest, július 23.

Klasszikus balladacimnek is jól hangzana: a kenyér tragédiája... Ennek a megdöbbentő emberi tragédiának több válfaja van. A nagy világéget felváltó meddő egzisztencia-harc legsajátosabb jelensége az a megszokott fuga, hogy: nincs kenyér.

A kenyér tragédiájáról szól ez a riport. Arról a kenyérről, amelyre csinos belyeget ragasztanak nemsokára. A cipókat adóterhekkel puderezik ki jóillatú komló helyett, a kenyérfogyasztó polgárságnak

pedig szaporítják a gondbarázdákat farradt orcáikon. Mert ha drágább és adózottabb a kenyér, akkor nyilvánvaló, hogy nehezebben is lehet azt megszerezni. A kenyér vízből, sóból, lisztből készül. Mindegyik anyag olcsó. Egy mellékanyag valami megdrágítja a kenyeret: az élesztő.

A kenyér történetének tragikomikus hőse az élesztő, amelynek diktatórikus uralmát a 14 millió ország lakossága felett a legrealisabb számok és adatok igazolják...

jük. A fenti kalkulációból kiténik, hogy annak az élesztőnek, amelyért a gyárak 70-75 lejt számítanak, kilogrammonkénti termelési, illetve előállítás költsége, adóval és egyebekkel együtt 24 lej és 5 bani. Ilyenformán

az élesztőgyár minden kilogramm élesztőn 50 lejt és 5 banit keres.

Most pedig fordítsuk meg a dolgot. Akkor, amidőn az ország kereskedői egyre-másra csukják be üzleteiket, hajdan virágzóan működő vállalatok mennek

tönkre, meri nincs jövedelmezőség a termelésben.

megengedhető-e az, hogy az élesztőgyárak 200 százalékos rentabilitás jegyében súlyos milliókkal drágítsák meg az éhbéren tartott munkásság és középosztály nehéz perejékel keresett kenyérét.

A 200 százalékos rentabilitás azt jelenti, hogy a romániai élesztőgyárak kétszázszorosát keresik meg a gyárban termelt árunak. Képzeliük el, hogy hol tartanánk, ha a gabonát termelő gazda is kétszázszorosát keresné meg a buza tényleges értékének, akkor, amidőn ma még csak 10 százalékos rentabilitással sem termel, leggyakrabban pedig — rentabilitás híján — ráfizet gabonájára.

Igy fest tehát egy kormányintézkedés, eredeti megvilágításban. Megdrágítják a kenyeret és adóval sujtják a legelsőbbrendű közszükségleti cikket azzal az indokolással, hogy a gazda-lakosságon, a koldusszegény és tönkrement földművesen kell segíteni. Mi is ugyanezen az állásponton vagyunk: mindent meg kell tenni a falusi lakosság megmentésére. De ha már megmentjük a gazdaosztályt, miért sujtjuk agyon a városi középosztályt és az ugyancsak éhhalálra itélt szerencsétlen munkásságot?

Miért nem csökkentik le a kartellek busás hasznát és akkor jut a földművesnek és marad a munkásságnak is. — Igazságosan kell a terheket megosztani és onnan kell venni, ahol van.

Ennyit kívántunk bevezetésül megjegyezni második cikkünkhez, amely szintén a kenyér szomorú tragédiáját fogja a trösztök ézinpárára helyezni.

Hadd lássuk, hogy virul a könnyű miliók Eldorádója.

Seres Miklós.

A kenyérbélyegrendszer bevezetése előtt

Néhány nap múlva, mint ismeretes, életbelép a kenyérbélyegrendszer. A kormány az új gabonaértékesítési törvényben előírt rendkívüli adóment azert vezette be, hogy ezzel segítsen a koldusbotra jutott és elviselhetetlen adósságok terhe alatt nyögő falusi gazdalakosságon.

Nemsokára tehát minden kilogramm kenyérre egy darab egy lejes belyeget kell ragasztanunk. Fonák megoldás. A kormány és a törvény megteremtői ugyanis megelégedtek arról, hogy ez az adó, amelyet a legelsőbbrendű fogyasztási cikkre, a kenyérre vetettek ki, a kenyér újabb drágulásához fog vezetni. A kenyérdragulás pedig a legsúlyosabb csá-

pás a városi kispolgárság és a munkásságra nézve. Ma, amikor a nyomor elérte kulminációs pontját, azzal kellene az illetékeseknek foglalkozniok, hogy miképpen lehetne a kenyérdragulást megakadályozni.

Erre az első utbaigazítást mi adjuk meg:

LE KELL TÖRNI AZ ÉLESZTŐ DIKTATURÁVAL!

Gazdasági szakemberek ujabban beigazolták, hogy az élesztő vámtarifájának egész minimális leszállításával egy csapásra 40 banival olcsóbbodna a kenyér kilójának az ára.

Hogyan született meg a romániai élesztődiktatura

Még a liberális kormányzat alkalmával történt, hogy a romániai élesztőgyárak kezdtek elégedetlenek lenni keresetüikkel és ezért elhatározták, hogy megvalósítsák a burkolt árdiktatúrát. A kormány nál elkezdődtek a közbenjárások. A gyárak azzal érveltek, hogy mezőgazdasági termékeket dolgoznak fel és ezért a kormánynak kötelessége támogatni őket. Azt kérték a gyárak, hogy a kormány emelje fel a külföldi élesztő behozatali vámilletékét és ezzel zárják el a külföldi gyárak konkurenciájának lehetőségét. A gyárak ugyanis látták, hogy

csak a külföldi termékek kitiltásával lesznek képesek az élesztő árát kényítkedniük kérszint emelni.

A liberális kormány a legerőszakosabb intervenciók ellenére is csak 8 lejes kilo-

grammonkénti vámot állapított meg az élesztőre, mivel tisztában volt azzal, hogy az élesztő hirtelen áremelkedése a kenyeret is megdrágítaná.

Változtak a kormányok, új emberek jöttek. Az élesztőgyárak megint vérszemet kaptak és egy szép napon megjelent egy minisztertanácsi határozat, amellyel máról-holnapra

nyolc lejről 45 lejre emelték az élesztő behozatali vámját.

Közvetlenül ezután az élesztő ára 16 lejről 60-70, sőt Bukovinában 75 lejre emelkedett. Nemsokára a pékek is emelték a kenyér árát azzal az indokolással, hogy az élesztő isziszseresére emelkedett.

Ezzel megszületett a romániai élesztődiktatura...

Egy kis kalkuláció, amely felháborít

A romániai élesztő a kartell megalakulása óta, tehát négy éve, tüneményes karriert futott be. Ez a massa, amely háztartásokban csak dekanként fordul elő, 4 lejes forgalmi adó mellett 16 lejjel kezdte pályafutását. Következtek a többi állomások: 32 lej, 40 lej, 60 lej, 70 lej és ma egyes helyeken — mint mondtuk — 75 lejbe kerül kilogrammonként. — Igaz ugyan, hogy a forgalmi adó is 4 lejről 8 lejre emelkedett. Tehát az élesztőár négy lejes emelkedése indokolt lett volna. De semmire sem indokolt a 44 lejes emelés.

És most kalkuláljunk egy keveset. Pontos Rimutató szerint Romániában az élesztőfogyasztás naponta 22-25 ezer kilogramm. Ha ezt a fogyasztási mennyiséget vesszük alapul, akkor kiszámíthatjuk, hogy a kartellbe tömörült gyárak mennyit keresnek naponta

Számítsuk ki, hogy mennyibe került 22 ezer 500 kilogramm élesztő előállítására.

Először: a forgalmi adó, amely kilogrammonként nyolc lej, ami 22 ezer 500 kilogrammnál összesen 200 ezer lejt tesz ki.

Másodszor: Egy kiló élesztő termelési költsége munkával s anyaggal együtt a gyárak kimutatása szerint 9 lej, ami 22

ezer 500 kilogrammnál összesen 225 ezer lejt tesz ki.

Végül: a viszonteladónak nyújtott 10 százalékos engedmény, amely összesen 187 ezer 500 lejt tesz ki.

Ha összeadjuk ezeket a számokat, akkor rájövünk arra, hogy 22.500 kilogramm előállításának összköltsége 612 ezer 500 lej.

Most pedig nézzük meg, mennyit kapnak a gyárak. Mint mondtuk, egy kilogramm élesztő átlagos ára 70 lej. Ilyen árnívó mellett a gyár, illetve a kartell 22 ezer 500 kilogramm élesztőért 1 millió 575 ezer lejt kap a fogyasztótól.

Most pedig összegezzük:

Az élesztő előállítása minden költséggel 612 ezer 500 lejbe kerül, ugyanezt az élesztőt 1 millió 575 ezer lejért árusítják ki a gyárak. Ilyenformán tehát a kartellbe tömörült gyárak 22 ezer 500 kilogramm élesztőn napi 962 ezer 500 lejt, azaz közel egymillió lej tiszta hasznót vágnak zsebre.

A napi fogyasztás azonban legtöbbször meghaladja a 25 ezer kilogrammot. A gyárak tehát legtöbbször millióra felüli napi haszonnal dolgoznak a fogyasztók zönség bőrére.

A magas számítás most leegyszerűsít-

Apró koncokkal leszerelik a svéd utépítési szerződés miatti általános felháborodást

Az erdélyi vállalatok most sem kapnak semmit

Bukarest, július 23.

A svéd utépítő társasággal megkötött 3 és fél milliárdos szerződés körül támadt vihar leszerelésére nagy energiával indult meg az illetékesek akciója. Az országos mérnökegyesületre, amely több gyűlésen és külön röpiratban rántotta le a leplet erről, a román államra nézve rendkívül hátrányos üzletről, felülről enyhe nyomást gyakoroltak, amelynek hatása alatt a tiltakozó röpirat terjesztését beszüntették. Ezzel egyidejűleg

hivatalos helyen megígérték, hogy az utépítésnél belföldi mérnököket is fognak alkalmazni.

Sokkal nehezebben megy a romániai építési vállalatok elhallgatása. Ezek a vállalatok ugyanis nem csak azt kifogásolják, hogy

őket teljesen kihagyták, ebből a nagyszabású köz munkából, hanem azt is súlyosan sérelmezik, hogy a svéd társaság az amugy is horribilis nyereségen kívül, olyan hallatlanul nagy kedvezményeket kapott, amelyeket a kormány soha még egyetlen romániai vállalkozónak nem adott.

A kedélyek lecsillapítására tárgyalásokat kezdtek több régi vállallattal, amelyek valószínűleg meg fogják kapni a 250 kilométeres utépítési munka egy részét.

Erdélyből is több cég tett lépéseket, hogy bevonják a munkába; de minden erre irányuló törekvésük ezideig eredménytelen maradt. Állítólag egyetlen erdélyi építési vállalat kapott ígéretet egy kisebb összegű munka elnyerésére.

Küszöbön a romániai pénzügyi központ megvalósulása

Szövetségbe tömörülnek a bankkegyesületek, hogy megkönnyítsék a román P. K. létrehozását, amely külföldi kölcsönöket fog közvetíteni a belföldi piacra

Bukarest, július 23.

A vidéki bankok országos egyesülete választmányi ülést tartott, amelyen Coanda elnök beszámolt a román pénzügyi központ eddigi előkészítési munkálatairól. Egy román P. K. terve már régebben felvetődött, azonban csak ez év elején értett meg a gondolat annyira, hogy bankkörök, mint aktuális kérdéssel kezdtek foglalkozni a tervvel. Különösen a kisbankok fészírozták a dolgot, mert

egy — a magyar P. K. mintájára dolgozó romániai bankzero — sok előnyt és biztonságot jelentene a kisbankoknak.

Coanda tábornok, elnök mindenek előtt közölte a választmányi üléssel, hogy a Banca Nationala, valamint a nagybankok érdekszerve a román pénzügyi központ felállításának tervéhez hozzájárultak és hogy

már egy bizottságot is delegáltak az alapszabályok kidolgozására.

Az alapszabályok rövidesen elkészülnek és megküldik azokat az összes bankoknak, hogy mielőtt véglegesen leszogeznek a P. K. alapszabályait és működési feltételeit, hozzászólhassanak a kérdéshez.

Az eddigi elgondolás szerint

a pénzügyi központ ellenőrizni és szabályozni a bankkegyesületeket, szabályozni a bankok egymásközi viszonyát, hiteket szerezne a külföldi piacon és azokat a belföldi bankok között elosztaná, kötvényeket és jelzálog-

hitelleveket bocsátana ki stb.

A pénzügyi központ megalapításához minden bank alapítókéjének egy százaléka járulna hozzá, vagyis annyit jegyezne le a részvénytársasági alapon működő központ alapítókéjéből.

A pénzügyi központ alakulását meg fogja előzni a romániai bankok egyesületeinek és érdekcsoportjainak szövetségbe való tömörülése

A szövetség, amelyhez a csatlakozást már az összes bank-egyesületek bejelentették, szeptember 15-én fog megalakulni. A szövetségnek egy országos és öt társelnöke lesz. A szövetségnek a bukaresti központon kívül ugynevezett regionális kirendeltségei lesznek. Ez a szövetség természetesen függetlenül fog működni a pénzügyi központtól, mert célja és rendeltetése is egészen más természetű, mint annak.

Tőzsde

1951. július 23.

Zürich (nyitás): Berlin —, Amsterdam 207 és egyenlő, New York 514.60, Páris 2019.50, Milánó 2691.50, Prága 1524, Budapest 9002.50, Belgrád 909.50, Bukarest 305, Varsó 57.65, Bécs 72.50, London 24.91.

SZABÁLYRENDELET

a kutyák után fizetendő takszákrol, bevezetve a községi takszák és illetékekről szóló törvény 1. cikke alapján, megjelent a „Monitorul Oficial” 1923. évi 66. számában.

1. cikk. A kutyáadó szempontjából a város területe három kerületre osztatik és pedig:

I. kerület: A belváros, mely a következő utcákból határoltatik: A Gyár-utca (a Juliu Maniu-utcaig), a Calea Victoriei-utcatól, az új negyed, a Str. Victoriei, Schiel gyár, Scherg gyár, Malomhegy között, a Juliu Maniu-utcan lefelé, Jorga-utca, a Fellegvár-sor, a Póstarét minden lakott részeivel, a Hosszu-utca, a Közép-utcaig, a „Graft” csatorna, Katalin-utca, Porond-tér, az összes mellékutcaival, Ciocrac-utca, Lövölde-utca, és a környékbeli villák, Lövölde-ház, a Vár-utca mindkét része, Cenkalja, Calea Victoriei, (volt Kut-utca).

II. kerület.

II. kerület. Az első kerületben foglalt utcákon kívül fekvő utcák, a „Graft” és Katalin-utcan tul fekvő részek kivételével, melyek, mint kültek (extravilan) tekintendők, az erdők közelében való fekvésük miatt. A II. kerület határai, amelyek ezt a II. kerületől elválasztják, a következők:

A Derestyei-ut mind a két oldala, a Derestyei-ut jobb oldalán fekvő új városnegyed, a cementgyár, a Ragadó völgyben fekvő házak, a Zajzoni-ut, az új városnegyeddal, a Zajzoni-ut, Derestyei-ut, nagyalomás, Juliu Maniu utca között, a Brasov—Predeal vasutvonal átjáróig, az új városnegyed, a nagyalomás mögött, a Szentpéter-ut, a repülőgépgyár, a Gyár-utca, a Juliu Maniu-utcatól kezdve, a hősök temetője, a Hosszu-utcaig, a Rozsnyó-feketehalmi-ut, a vasuti átjáróig, a Spreng-völgy, Lövész-utca közötti városnegyed, a Póstarétig, a Trauschenfels-féle kert.

III. kerület: Derestye, Alsótömös, Felsőtömös, Méhkerék, Honterus, Noa és az összes, az I. és II. kerületben nem foglalt többi részek.

2. cikk. Az első kerületben minden kutya után, a vadaskutyák kivételével, egy 500 lejnyi évi díj fizetendő, miután ezen kutyák, mint luxus-kutyák tekintetnek. — 3. cikk. A II. kerület háztulajdonosai, vagy akármelyik gazdasága, a ház megőrzésére, vagy a patkányok kiirtására tarthatnak kutyákat, kötelesek lévén minden kutya után évi 30 lej illetéket fizetni. Ha azonban a kutya száma a ház szükségleteit felülmúlja, ezen többlet luxus-kutyáknak tekintet, és minden ilyen kutya után 500 lej fizetendő. — 4. cikk. A II. kerületben minden házörző, vagy patkányirtó kutya az illeték alól fel van mentve. A többiekért a 3. cikkben említett illeték és az ott nevezett szabályok szerint lefizetendő. — 5. cikk. Fel vannak mentve az illetékek alól a katonai célokra szolgáló és idomított kutyák, a csendőrség, vagy rendőrség kutyái, vagy azon kutyák, amelyek még idomítottak és a katonai, vagy csendőrpáncsnokság, vagy az állami rendőrség bizonyítványával vannak ellátva. — 6. cikk. Az II. és III. kerület farkaskutyái után ugyanazon illetékek fizetendők, mint a házörző, vagy patkányirtó kutyákért, a 3. illetőleg 4. cikk szerint, ha a tulajdonosaik bizonyíthatják, hogy ezen célból tartják.

Ellenkező esetben, mint luxus-kutyák tekintetnek és utánuk a 2. cikkben nevezett illeték fizetendő.

7. cikk: Minden tulajdonképpeni luxus-kutyáért, valamint minden másféle kutyáért, a melyet nem valamely hasznos célból tartanak, egy 500 lejnyi évi illeték fizetendő, tekintet nélkül a kerületre, amelyben van. — 8. cikk. Minden vadaskutya után, tekintet nélkül a kerületre, egy 30 lejnyi évi illeték fizetendő. — 9. cikk. A kutyailletéket a kutya birtokosa fizeti, tekintet nélkül, hogy egyuttal tulajdonos is, vagy sem. — 10. cikk. Ha a kutya az év folyamán lesz beszerezve, az egész évi illeték fizetendő.

Azon körülmény, hogy egy kutya elveszett vagy megdöglött, az illeték évre nem mentesít az illeték megfizetése alól és senkit sem jogosít fel, hogy más kutyát ugyanazon illeték alapján tartson. — 11. cikk. A kutyailleték előírása az évi összeírás adatai alapján és a benyújtott vallomások alapján történik. — 12. cikk. Aki illetékköteles kutya birtokosává válik, valamint a birtokos, aki a kutyát a város területére hozta, köteles ezt a városi takszahivatalnál 15 napon belül bejelenteni. A be nem jelentés az előírt időpontban kihágást képez és 100—1000 lejig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik. — 13. cikk. A jelen szabályrendelet kihirdetésétől számított 30 napon belül az illetékköteles kutyák összes tulajdonosai, vagy birtokosai kötelesek a városi takszahivatal illeték kerületénél a birtokukban levő kutyákra vonatkozó nyilatkozatot beadni. — 14. cikk. Mindazok, akiknél illetékköteles kutyák találhatók és akik a fent említett határidőben az előbbi cikk szerinti nyilatkozatot nem adták be, mint kihágók tekintendők és 100—1000 lejig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik, a be nem jelentett kutyák után járó illetékek megfizetésén kívül. — 15. cikk. A kutyák utáni illetékek előírása, beszedése és behajtása, az érvényben levő törvények és rendeletek szerint történik.

Az előírt illetékek a megadóztatási jegyzőkönyv vételétől számított 15 napon belül az illeték város takszahivatalánál fizetendő.

16. cikk. Az ezen szabályrendelet rendelkezései elleni kihágásoknak megállapítása, a városi polgármesteri hivatal ezen célra külön megbízott képviselői, vagy a rendőrség hivatalnokai által történik, jegyzőkönyvek felvétele útján, amelyek az illetékes hatóságnak határozathozatal és a büntetés alkalmazása céljából előterjesztendők.

17. cikk. A jelen szabályrendelet a felettes hatóságok jóváhagyása és a törvényhatóság hivatalos lapjában való közzététele után lép életbe.

Az összes, ezen szabályrendelettel ellentétes rendelkezések hatályon kívül helyeztetnek.

Brasov, la 1. Decemvrie 1930.

Primar: Gh. Cuteanu m. p. Secretar General: Emil Socaciu m. p.

A fenti szabályrendelet a városi tanács 1931. évi január hó 10-én tartott gyűlésén 32.558—1930. szám alatt jóváhagyatott.

Primar: Gh. Cuteanu m. p. Secretar General: Emil Socaciu m. p.
No. 14.414—1931.

A fenti szabályrendelet a „Comitetul Local de revizuire din Cluj” által a 490—1931. számú rendeletével jóváhagyatott, amely jogerőre emelkedett.

Brasov, la 3. Julie 1931.

Presedintele Comisiei Interimare,

Juliu Suciu m. p.

Secretar General: Socaciu m. p.

Seful Serviciului Financiar, A. Precup m. p.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Eladó: Tusnád-Fürdőn kedvező fizetési feltételekkel: 720 négyzetméter, a fürdő központjában, kétszáz lej négyzetméter. 2) hétszáznyolc négyzetméter a „Solyom-szikla” alatt gyönyörű kilátással a fürdőre és az Olt völgyére 150 lej négyzetméter. Cim: Sétatéri újságárú kiosk, Brassó, 13815

Liszt, minden minőségben kapható a Fabricale Constantinescu Coltau Teleormara brassói lerakatánál. Bartha, Erdélyi Nyilvános Raktárházak, Brassó, Vasut-utca 45. Konkurencián kívüli árak. 13987

Vennék Arad vagy Temesvár vidékén 2—3 szobás villát, 10—15 hold ingatlannal. Ajánlatokat a Brassói Lapok kiadóhivatala 13998 sz. alatt továbbít.

Keveset használt konyhabeszterítést keresek megvételre. Cim 14046 sz. alatt a brassói kiadóban.

BETEGTOLÓSZÉK, modern kitűnő állapotban, jutányosan eladó. Klein, Brassó, Kut-utca 37. 14042

B. L. Kocsis Béla

ABRASSOI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotáció: nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

megbízások elvételére és fizetések átvételére tenni, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dás: Str. S. Barnutiu 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Huayad- és Alsófehérmegyei részére. Kolozsvár: Str. Dubalariilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád, Szentgyörgy-utca 6. — Marostorlamégye: Szabó Jenő Cime. — Marosvásárhely. Strada Reghiului 10. — Nagyszombat: Strada Turaului 13. (Szigetváry László) — Nagyváradi: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczy-ut 37 (Kortész László) Szatmár- és Máramarosmegyei részére. — Szilágysomlyó: (Halparin Ernő) — Fehérvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dáns József.)

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

MEGHÍVÓ

A Brassói Népbank Részvénytársaság 1931. évi augusztus hó 8-án délután 5 órakor a római katolikus elemi iskola rajztermében tartandó rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Határozat a kényszerregeyzés benyújtása ügyében.
3. Igazgatóság és felügyelő bizottság válassztása.
4. Esetleges indítványok.

Ha a rendkívüli közgyűlés nem lesz határozatképes, úgy az alapszabály 30. paragrafusa értelmében a megjelentek számára való tekintet nélkül 14 nap múlva, azaz folyó évi augusztus hó 22-én megtartandó gyűlésen fog dönteni. — Ezen elhalasztott gyűlésre újabb meghívó kiküldetni nem fog, hanem annak megtartása egy helyi lapban lesz közzéve.

Az igazgatóság.

Figyelmeztetés:

Azok a t. részvényesek, akik a székhelyen kívül laknak és az alapszabályok 7. paragrafusának a pontja értelmében jogaikat a közgyűlésen gyakoroltatni akarják, úgy kötelesek ez esetben részvényeiket és írásbeli meghatalmazásukat a közgyűlés tartását megelőző nap déli 12 óráig intéztük pénztáránál elismervény ellenében letenni.

Egy komplett háló és ebédlő szobabutor, jutányos áron, sürgősen eladó. Kretsch, Brassó. Kórház-utca. 14039

Allást nyer

Gőzkazánpécs azonnali befelérésre kerestetik. Gyerő János Úrmös. 13993

Lakás

Napos, tájás BUTOROZOTT SZOBAT KERESKEK Brassóban, lehetőleg kertes helyen, azonnaltalra vagy aug. 1-re. Október 1-ig tartózkodom Brassóban. Ajánlatokat „Nyaraló” jellegre a brassói kiadóba kérek, ahol a cím is megtehető. 14038

KIADÓ 2 szoba konyha, Brassó, Egres-utca 10. 13919

BRASSÓBAN, SZENT JÁNOS-UTCABAN október elsőjére 2 ucai szobás lakás és aug. 1-től szoba konyhából álló udvari lakás — bármelyik esetleg kerthasználat, stb. kiadó. Cim 14011 sz. alatt a brassói kiadóban.

2 szoba, jelenleg ügyvédi iroda, kiadó. Brassó, Hoszu-utca 9. földszint. 14040

Brasov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefon-interurban: (szerk és kiadóhivatal) 1—77 és 82
Buourestii Bikarest I, Bulevardul Schitu Magureanu 21. Telefonszám: 363—64

ABRASSOI LAPOK nyomdavidálatának kiadása és rotáció: nyomása, Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félévre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félévre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félévre 820, évente 1600 lej.

megbízások elvételére és fizetések átvételére tenni, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dás: Str. S. Barnutiu 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Huayad- és Alsófehérmegyei részére. Kolozsvár: Str. Dubalariilor 7. (vált Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Árpád, Szentgyörgy-utca 6. — Marostorlamégye: Szabó Jenő Cime. — Marosvásárhely. Strada Reghiului 10. — Nagyszombat: Strada Turaului 13. (Szigetváry László) — Nagyváradi: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Rákóczy-ut 37 (Kortész László) Szatmár- és Máramarosmegyei részére. — Szilágysomlyó: (Halparin Ernő) — Fehérvár: Gyárváros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dáns József.)

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

PASTA

Az asszony mondja férjének:

Amióta „VAS” cipőkrémet hoztál, cipőnk mindig fényes és a cipőbő feltűnően puha.

Tanácsolom minden háziasszonynak:

Csak „VAS” cipőkrémet!

Kankó, annak következményei és gyógyulása

A kankó okozója és terjesztője az 1878-ban felfedezett gnoóhus-bacillus.

Ha ezt a bacillust a mikroszkóp alatt szemléljük, alakja olyan, mint két összenőtt bab szem.

Ha manapság kankóról beszélünk, egyuttal sok bajra, szenvedésre és komplikációra gondolunk. Más szóval, tönkretett, elkeserített életre, mivel ez az átkos betegség az egyénről a családra, és a családról a fajra terjed át.

Természetes, hogy gyakran képtelenek vagyunk a kankó ellen védekezni. Ezért mondják, hogy ez a betegség a legkellemetlenebb baleset, amely az embert életében érheti.

Ez az általános felfogás csak nemrég változott meg, hála dr. Males montpellier-i orvos felfedezésének, a Pageol nevű szernek.

A Pageol hatása nem olyan, mint a többi szeré, mert nem enyhítőleg hat, hanem kifejezetten gyógyít.

Vegyí összetételénél fogva, a Pageol egyuttal a beteg szövetekkel, megújítja és megfiatalítja azokat, míg a beteg sejtekben levő genokópusokat megöli és a mérgeanyagokat semlegesíti.

Ezt a szert el kell ismerni, mint a húgyvezeték és a nemi betegségek legkifejezettebb gyógyszereinek egyikét, mivel elkezdve a hólyagbántalmaktól, egészen a kifejlődött kankóig, minden hasonló betegséget tökéletesen gyógyít.

Dr. Lassabatie, (Franciaország) Pageol kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Vascsoúdvár

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezeték és egészségügyi berendezési tárgyakban.

Kertész Henrik, Brassó.

ANNA BÁL TUSNADFÜRDŐN

A tradicionális Anna bál 1. hó 25-én lesz megtartva a Strand ideális szépségű és kényelmes nagyeremében, melyre a nagyeremű közönséget tisztelettel meghívja (a rendező) a fürdő IGAZGATÓSÁG

H. O. 14042

HIRDETMEY

A brassói római katolikus egyházközség árajánlatokat kér 150 öl elsőrendű búikk tűzifára. Ajánlatok csak akkor jöhetnek tekintetbe, ha a fa ára az udvarokra beszálított és ölberakott ölek után van megállapítva. Ajánlatok 1931. évi augusztus 6-ig adhatók be az egyházközség gazdasági hivatalában.

Egyháztanács.